

ÇALGI VE EĞLENCEDE ŞEYTANIN TUZAKLARI VE KURTULUŞ YOLLARI

İmam İbn Kayyim el-Cevziyye
Hafız İbn Kesir
Şeyh Muhammed Nasıruddin el-Elbani
(rahimehumullah)

Kitab ve Sunnet'e
Davet Yayınları

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ÇALGI VE EĞLENCEDE
ŒEYTANIN
TUZAKLARI
VE
KURTULUŞ YOLLARI

İMAM İBN KAYYİM EL-CEVZİYYE

HAFIZ İBN KESİR

ŒEYH MUHAMMED NASIRUDDİN EL-ELBANİ

KİTAB VE SÜNNETE DAVET YAYINLARI
2013/1434

özgün ismi

ŞEYTANIN TUZAKLARI
VE
KURTULUŞ YOLLARI

tefif

İBN KAYYİM EL-CEVZİYYE
İMAM İBN KESİR
ŞEYH MUHAMMED NASIRUDDİN EL-ELBANİ

derleme, düzelti ve yayına hazırlama
Ebu Cuneyd bin Muhammed el-Muhacir

kapak tasarım

Ebu Huzeyfe Muhammed Akif

irtibat:

kitabvesunnet@gmail.com

not:

Eseri yayınlayan kitabevinden (ki bildiğimiz kadarıyla kapanmış durumdadır), vakit darlığından ve ulaşamama endişesinden herhangi bir izin almış bulunmuyoruz. Bu çalışmada kitabın sadece müzik ve eğlence meselesiyle alakalı bölümlerini alıntılдық, bundan maksadımız müslümanların faydalanmasıdır. Zaten netteki yayınevimizin niyeti kitap ticareti vs. yapmak değil, ancak müslümanlara sahih ilmin ulaş(tırıl)masıdır...

içindekiler

BAŞLARKEN.....	5
ÇALGI VE EĞLENCE ALETLERİNİN HARAMLILIĞI.....	7
HARAM OLAN ÇALGI ALETLERİ VE İÇKİ EŞLİĞİNDE ŞARKILARIN GÜNAHLIĞI VE DİĞER BAZI KÖTÜLÜKLER.....	13
ŞEYTANÎ SEMA'IN ÖNDÖRT KADAR KÖTÜ İSMİ VARDIR.....	28
ŞEYTANÎ SEMA'IN BİRİNCİ İSMİ.....	29
ŞEYTANÎ SEMA'IN İKİNCİ ve ÜÇÜNCÜ İSİMLERİ.....	35
ŞEYTANÎ SEMA'IN DÖRDÜNCÜ İSMİ.....	37
ŞEYTANÎ SEMA'IN BEŞİNCİ ve ALTINCI İSİMLERİ.....	39
ŞEYTANÎ SEMA'IN YEDİNCİ İSMİ: RUKYE-İ ZİNA.....	41
ŞEYTANÎ SEMA'IN SEKİZİNCİ İSMİ DE NİFAK YEŞERTİCİDİR.....	44
ŞEYTANÎ SEMA'IN DOKUZUNCU İSMİ.....	51
ŞEYTANÎ SEMA'IN ONUNCU ve ONBİRİNCİ İSİMLERİ.....	53
ŞEYTANÎ SEMA'IN ONİKİNCİ İSMİ.....	55
ŞEYTANÎ SEMA'IN ONÜÇÜNCÜ İSMİ.....	57
ŞEYTANÎ SEMA'IN ONDÖRDÜNCÜ İSMİ, SÜMUD'TUR.....	60
SONUÇ.....	62

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Şüphesiz ki hamd Allah'ındır. O'na hamdederiz ve O'na istiane ederiz ve O'ndan mağfiret dileriz. Ve nefislerimizin şerlerinden ve kötü amellerimizden Allah'a sığınırız. Allah kime hidayet ederse onu saptıracak yoktur ve kimi de saptırırsa ona hidayet edecek yoktur. Ve Allah'tan başka ilah olmadığına şahadet ederim. O, tektir ve ortağı yoktur. Ve Muhammed'in O'nun kulu ve resûlu olduğuna şahadet ederim.

"Ey iman edenler! Allah'tan, sakınılması gerektiği şekilde sakının ve ancak müslümanlar olarak ölünüz."¹

"Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan ve ondan eşini yaratıp ikisinden bir çok erkekler ve kadınlar türeten Rabbinizden sakının; kendi adına birbirinizden istekte bulunduğunuz Allah'tan ve akrabalık (bağlarını kırmak)tan sakının. Şüphesiz ki Allah, sizin üzerinizde murakıbtır."²

"Ey iman edenler! Allah'tan sakının ve doğru söz söyleyin, ki amellerinizi islâh etsin ve günahlarınızı bağışlasın. Her kim Allah'a ve Resûlu'ne itaat ederse, o fevz'ul-azîm (en büyük mükâfat) ile kurtuluşa ermiş olur."^{3,4}

¹ Âl-i İmran Suresi, 102. ayet

² Nisa Suresi, 1. ayet

³ Ahzab Suresi, 70.-71. ayet

⁴ Sözüme Allah Resûlu (sallallahu aleyhi ve sellem)'den sahih olarak rivayet edilen hacet hutbesi ile başladık. Ebu Davud (2118), Tirmizi (1105) ve İbni Mace (1892)'de tahrir edilmiştir. Senedi sahihtir.

Emmâ ba'du:

Şüphesiz ki sözün en doğrusu Allah'ın kitabıdır ve yolların en güzeli de Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'in yoludur ve işlerin en şerlisi sonradan çıkarılanlardır ve her sonradan çıkarılan bid'attır ve her bid'at dalâlettir ve her dalâlet de ateştedir.⁵

Ve Ba'du:

Okurlara sunduğum bu hoş risale, İbn Teymiyye (rahimehUllah)'ın talebesi İbn Kayyim el-Cevziyye (rahimehUllah)'ın iki cilt olarak yayınlanan "Şeytanın Tuzakları ve Kurtuluş Yolları" isimli kitabının çalgı ve eğlenceyle alakalı bölümlerindedir. Kitap 1993 yılında basılmış ve baskısı tükenmiş ve yayınevi (bildiğimiz kadarıyla) kapanmıştır. Eser bu konu hakkında yazılmış en kapsamlı kitaplardandır.

Son pasajı konuyla alakalı olduğundan İbn Kesir (rahimehUllah)'ın tefsirinden alıntılardım. Hadislerin derecelerinin ekserisi için Şeyh el-Elbani (rahimehUllah)'ın çalışmalarından faydalandım. İlmin ihyası, konunun ehemmiyeti ve müslümanların faydalanması adına çalışmayı yayınlıyorum...

Ebu Cuneyd bin Muhammed el-Muhacir

⁵"Şüphesiz ki sözün en doğrusu Allah'ın Kitab'ıdır..." kavli, Nebî (sallallahu aleyhi ve sellem)'in Cuma hutbesinin sıfatı hakkındaki Cabir bin AbdUllah (radıyAllahu anh) hadisinden, Nebî (sallallahu aleyhi ve sellem)'den merfû olarak varid olmuştur. Bunu Ahmed (3/319 ve 371), Müslim (2/592), Nesâî (3/188), İbni Mace (45), Beyhakî (3/213) sahih olarak tahrir etmişlerdir.

ÇALGI VE EĞLENCE ALETLERİNİN HARAMLILIĞI

İbn Kayyim el-Cevziyye der ki:

Çalgı ve eğlence âletlerinin haram olduğuna dâir hadîsler:

Ebû Mâlik el-Eş'arî şöyle anlatmıştır. "Bir gün ben, Nebî (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in yanında idim. O'nun şöyle buyurduğunu duydum:

"Ümmetinden öyle kimseler gelecektir ki, bunlar, zinayı, ipeği, içkiyi ve meâzifî/çalgiyı helâl sayacaklardır!"⁶

Bu hadîs sahihtir. Buhârî bunu, kendisiyle delîl getirerek Sahîh'ine almıştır.

İlgili hadîsin meseleyle ilgili olarak dalâletine gelince: Hadiste geçen el-meâzif'în çalgı ve eğlence âletleri olduğunda hiç bir ihtilâf bulunmamaktadır.

Eğer bunlar aslında helâl olsaydı, herhalde aslında haram olan zina ve içki ile birlikte anılmaz ve hakkında:

"Öyle kimseler gelecektir ki, zinayı, ipeği, içkiyi, çalgıyı helal sayacaklardır!" buyurulmazdı.

Mesele ile ilgili olarak İbni Mâce'nin rivayeti de oldukça dikkat çekicidir. Onun rivayeti de Ebû Mâlik el-Eş'arî'dendir: Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle

⁶Buhârî, Kitabü'l-Eşribe, 6/243. Müslim, Kitabü'l-Libas: 2/1635, hadis no: 2066, 2075. Ebu Davud: 4/112. Tirmizî: 4/217. Nesai: 8/156. İbni Mace: 2/1187

buyurdu:

"Ümmetimden bâzı kimseler, şüphesiz içkiyi, adını değiştirmek suretiyle içeceklerdir! Başlarının üzerinde çalgı âletleri çalınacak, şarkıcı kadınlar şarkı söyleyecektir. Allah da onları yerin dibine batıracak, kendilerini maymun ve domuz haline getirecektir."⁷

İbni Mâce'nin bu rivayetinin isnadı sahihtir. Bu hadiste onlar hakkında haber verilen bu ceza ve kötü âkibet, her ne kadar o işlerin toplamına ise de, bu işlerden her biri de ayrı ayrı zemmedilmiş ve cezaya lâıyk görülmüş durumdadır. Bu konudaki hadîsler, bunlardan ibaret de değildir, daha pek çok hadîs vardır. Şimdi sırasıyla bunları da görelim!⁸

Tâ ki Kur'ân ehlinin gözleri ve gönülleri aydın olurken, şeytanî ve nefsanî eğlenceler peşinde koşanların da aklı başına gelsin:

(1.)İmrân bin Husayn Hadîsi:

İmrân bin Husayn (radıyAllahu anh)'tan, rivâyete göre, Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Ümmetimde yere batma, mesh (suret değişimi) ve taşlanma olacaktır." Bunun üzerine müslümanlardan bir adam şöyle dedi: Ey Allah'ın Resûlu bu ne zaman olacak? Buyurdular ki: **"Şarkıcı cariyeler ve çalgı aletleri zuhur edip ve şaraplar içildiğinde"**⁹

(2.)AbdUllah bin Amr Hadîsi:

⁷İbni Mâce, 4020.; İbn Hibban (el-Mevarid, 1384.), İbn Ebi Şeybe, Musannef, 8/107,3810 ve Ahmed, 5/342. Şeyh el-Elbani: 'Sahihtir' der

⁸Müellif burada bir çok hadis nakletmiştir, ben sadece sahihliklerine muttali olduğum hadisleri zikrettim. (Derleyen)

⁹Şeyh el-Elbani Sahihu Suneni Tirmizi'de (2212.): 'Sahihtir' der

AbdUllah bin Amr (radıyAllahu anh)'tan: "Nebi (sallAllahu aleyhi ve sellem) içkiden, kumardan, kûbeden (davuldan) ve gubeyradan nehyetmiştir. Sarhoşluk veren her şey haramdır."¹⁰

Ebû Dâvûd dedi ki: İbn'us-Sellâm Ebû Ubeyd: "el-Gubeyrâ; Habeşlilerin darıdan yaptığı 'Sükreke' denilen bir şarap çeşididir" dedi.

(3.)İbni Abbâs Hadîsi:

AbdUllah bin Abbas (radıyAllahu anh)'tan: Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Allah, içkiyi, kumarı ve kûbeyi haram kılmıştır. Her sarhoşluk veren haramdır."¹¹

Sufyân (es-Sevrî) demiştir ki: "Ben bu hadisin ravilerinden olan Ali bin Bezîme'ye, kûbe'yi sordum da: 'Kûbe davuldur!' cevabını verdi."

(4.)Ebû Umâme Hadîsi: **"Bu ümmetten bir topluluk yemiş ve içmiş olarak geceyi geçirecekler ve maymunlara ve domuzlara dönüştürülmüş olarak sabahlayacaklar..."**

Hadis şöyle devam eder:

"Buna sebep, içkiyi içmeleri, faiz yemeleri, şarkı söyleyen cariyeler edinmeleri, ipek gizmeleri, ve akrabalık bağlarını koparmaları olacaktır."¹²

(5.)(Yine) Ebû Umâme'den, Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

¹⁰Şeyh el-Elbani Sahihu Suneni Ebu Davud'ta (3685.): 'Sahihtir' der

¹¹Şeyh el-Elbani Sahihu Suneni Ebu Davud'ta (3696.): 'Sahihtir' der

¹²Hakim (4/515); Beyhaki, Şu'ab'ul-İman (5/16), Ahmed (5/329), Hakim ve Zehebi hadis için: "Sahihtir" demişlerdir

"Şarkıcı cariyelerin alım-satımını yapmayınız ve onlara tâlimde de bulunmayınız. Bunların alım-satımında hayır yoktur, bunun parası, kazancı haramdır. Şu âyet, bu gibi şeyler hakkında nazil olmuştur:

"İnsanlardan öyleleri vardır ki, Allah'ın yolundan saptırmak maksadı ile sözün eğlence türünden olanı satın alır."^{13,14}

Buraya kadar gördüğümüz bu müteaddid hadislerde, bu ümmette de bazı kimselerin şekil değişikliğine uğratılacakları vurgulanmaktadır.

İlim ehlinden bâzıları da şöyle demişlerdir: "Bir insan, aldatma, oyuna getirme, hile yapma gibi çeşitli günahları alenen işleme gibi halleri adet edinince; onun kalbi bu halin iktizâ ettiği şekilde değişip şekillenir. Kalben ve manen maymun veya domuz hâlini almış olur. Yani taşıdığı huyun şekline ve rengine göre, bir hayvanın haliyle hallenmiş olur. İç yüzünde bu hayvanın şeklini ve suretini aldığı gibi, dış yüzünde de buna göre bir şekil ve suret belirir, bunun bir nişanı bulunur.

Basiret ve firâseti tam olanlar ise; bâtında ve gerçekte bir hayvanın huyuyla huylanmış bulunan bir kimsenin bâtınından zahirine akseden bu belirti ve nişanı sezebilirler. Zira insanların iç yüzleri dış yüzleri ile büyük bir irtibat halindedir.

İç yüzü itibariyle ve hakikatte korkunç bir derecede hileci, aldatici ve tuzak kurucu olan bir insan bulamazsınız ki, dış yüzü itibariyle bu maymunlaşmadan bir belirti vermesin.

Bu, diğer huylar itibariyle de böyledir. İşte dışın bu kuvvetli

¹³Lokman Suresi, 6. ayet

¹⁴Şeyh el-Elbani Sahihu Suneni Tirmizi'de (1282.): 'Hasendir' der

bağı itibariyledir ki Nebimiz (sallAllahu aleyhi ve sellem), bir hadîslerinde de, namazını kılariken uyduğu imamdan önce davranan kimseler hakkında şöyle buyurmuştur:

"Sizden biriniz, başını imamın başından evvel kaldırdığı zaman, Allah'ın cezasına çarpılarak başının eşek başına çevrilmesinden hiç korkmaz mı?"¹⁵

İşte Nebimiz (sallAllahu aleyhi ve sellem) bu hadîsleri ile, imamına muhalefet eden kimsenin kalbinde, eşeğin başındaki anlayışsızlıktan yana bir benzerlik meydana geleceğine işaretle bulunmuşlardır.

İşte bu itibarladır ki, onun başının eşek başına benzetilmiş olacağına işaretle bulunduğunu görüyoruz. Yoksa, kafasının hakîkten ve şeklen eşek kafasına dönüşeceği kastedilmiş değildir. Tabiî, bu hareketi sebebiyle o, namazında meydana gelen fesada uğrama, sevabının eksilmesi gibi manevî mahzurları da irtikâb etmiş olur."

İşte bâzı âlimlerimizde, bu kabil sözler söylemiş, yorum ve te'villerde bulunmuştur. Şimdi insafla düşünüp sıhhatli bir muhakemeye varıldığında, namazında imamına muhalefet eden bir kimsenin kalbinde, böyle eşek başına benzetilmeye yetecek derecede bir iç değişimi söz konusu olursa; yukarıdaki hadîslerde haber verilmiş bulunan: **"...maymunlara ve domuzlara dönüştürülmüş..."** hususları, nasıl reddedilebilir? İlâhi bir ceza olarak, bu içki ve çalgı düşkünlerinin iç âlemlerinde maymuna, domuza benzerlikler meydana gelmez mi? İç alemde meydana gelen bu değişimlerin, dış alemlerin de belirti vermesine de ne engel olabilir?

¹⁵ Sahihdir. Buhari (1/170); Müslim (1/321); Tirmizî (2/475); Ebu Davud (1/413); Nesâî (2/96)

Allah'ın hilkat ve fitrat kânununda carî bulunan hikmet ve adaletin gereği dahi bu değildir? Allah, böyle ceza ve âkibetlerden kullarını korusun!

Biz, mûsikî ve şarkı konusunda ayrıca büyük bir kitap telif etmiş bulunuyoruz. Bu kitabımızda şeytani semâ ile Rahmanî semâ'nın arasındaki farkları ortaya koymuş, şeytanî sema'ı tamamen çürütüp reddetmiş bulunuyoruz. Bu farkı bütün detayları ile görmek ve öğrenmek isteyenlere o kitabımızı tavsiye ederiz.¹⁶

Burada ise, bu şeytanî semâ'nın; şeytanın tuzaklarından biri olduğunu bir nebze olsun açıklamak istedik. Şüphesiz tevfi̇k ve hidayet Allah'tandır.

¹⁶İbn Kayyim'in burda eserinin ismini söylememektedir. Bu kitabı Şeyh el-Elbani'nin "Tahrîmu Alat'ut-Tarabî/İslam Fıkhdında Çalgı Aletleri (Hadis Yayınları, Bursa-2006" isimli çalışmasında bir çok yerinde alıntı yaptığı: "el-Kelamu fi Mes'elet'us-Sema" isimli kitabı olabilir. (Yayıncı)

HARAM OLAN ÇALGI ALETLERİ VE İÇKİ EŞLİĞİNDE ŞARKILARIN GÜNAHLIĞI VE DİĞER BAZI KÖTÜLÜKLER

Böyle bir çalgı ve eğlence meclisine katılmak kalbi hasta eder ve hatta ödürür. Şimdi bu kısımda bunun, nasıl şeytani bir şey olduğunu, ne gibi kötülük ve mefsedetleri bulunduğunu anlatmaya çalışalım:

Herşeyden önce bu, şeytani bir iştir. Şeytanın insanlar için kurduğu tuzaklarından biridir. Şeytan bununla, ilmi ve aklı az olan, hakkı bırakıp bâtıla sülük eden, cehalet ve gaflet ehli kimseleri avlayıp kendi yoluna sürüklemiştir. Şeytanın tuzağından başka bir şey olmayan böyle bir semâ meclisi, her şeyden evvel insanları ilimden ibâdetten alıkor ve Kur'an'dan uzaklaştırır. Fasıklık ve günahkârlığa düşkünlük getirir. Zâten şeytanın bu tuzağına düşen kimseler, böyle semâ meclislerini kendileri için adeta Kur'an kabul etmişlerdir. Bunu Kur'an edinenler, elbette Rahmân'dan uzaklaşmış, şeytana yaklaşmış ona arkadaş olmuşlardır.

Evet, ehl-i îmanın Kur'an'ına karşılık, ehl-i batıl da bunu Kur'an edinmiştir! Bunun için böylesi semâ meclislerine büyüklerimiz, "Kur'anuş-Şeytân" demişlerdir. Evet, bu, şeytanın kur'ânıdır, rahman'a karşı bir perdedir, livâta ve zinanın afsunudur. Şeytanın hile ve tuzağına düşerek Kur'an'ı terkeden, böylesine bir sema meclisini Kur'an edinen bu kimselerin hâline dikkat edersen, görürsün ki:

Hepsi büyük bir sessizlik ve saygı içinde bu semaı takîb etmektedir. Hiç bir hareket yok! Tam bir huzur ve huşu içindeler. Hepsi dikkat ve kulak kesilmiş, kalblerinin tamamını buna vermiş, sanki tamâmı tek varlık olmuş bir durumda...

Gerek raks edenler, gerekse bunları izleyenler, öylesine dalmışlar, öylesine kendilerinden geçmişler ki, bardak bardak şarap içen içkiciler bu kadar kendilerinden geçmiş olamazlar. Hepsi, semaın sarhoşu olmuşlar...

Neredeyse kalbler parça parça olacak! Neredeyse kalkıp üzerlerindeki elbiseleri parçalıyacaklar! Ortaya çıkıp dans edenler de öylesine tepiniyorlar ki, neredeyse yeri parçalayacaklar! Hepsinin duydukları lezzet, haz ve heyecan doruktadır. O kadar sür'atli, ahenkli ve düzenli olarak raks ediyorlar ki, sanki sinek kadar ağırlıkları kalmamış, sanki havada uçuyorlar. Ve zâten kendileri de bunu, bir nevî uçuş, kendinden geçiş olarak kabul ediyorlar. Bundan o kadar memnunlar dır ki, bunu dinlemeyi, Kelâmullâh'ı dinlemeye tercih ediyorlar .

Onlar, bu oyun ve eğlenceyi, kendileri ne bir din ve îman edinmişlerdir. Burada duydukları vecd ve istiğrak ile Hakk'a vâsıl olduklarını bile iddia ederler. Amma Hakk'ın kelâmını, baştan sonuna kadar dinlemiş bile olsalar, herhangi bir vecd ve istiğrak hâlini yaşıyamazlar. Çünkü onların Kur'anı başkadır. Duydukları vecd ve istiğrak, Allah için değildir. Allah'tan da değildir.

Aşk ve şevkleri ilâhî değil, şeytanîdir. Bunun için, semâ meclisinde şarıl şarıl akmaya başlayan gözyaşı pınarları, Allah kelâmı okunmaya başladığı zaman, hemen diniverir. Aşk ve şevkleri sönuverir.

Ey bu şeytâni semâi Kur'an edinme gafletine düşen insan! Hiç insanın şanından mıdır ki, ilâhi semâi bıraksın da, şeytani semâi kendisine din ve îman edinsin! Düşün bir kere, bu vecdlerin, aşk ve şevklerin, gözyaşı pınarlarını salıverip akıtmanın, kendinden geçip fânî olmanın asıl yeri, Kur'an'ın okunduğu ilâhî kelâm meclisleri olmalı değil midir?

Eskilerin dedikleri: "Bir şeye yakınlık duymanın asıl sebebi, aynı cinsten olmaktır!" kâidesince, böylesine şeytani semâ meclislerine yakınlık duymak, bunu dîn ve îman haline getirmek, bu yüzden Kur'an'dan hicret edip uzaklaşmak; böylesine semâ meclislerinde vecd ve istiğraka vardığı halde, Kur'an meclislerinde bunun zerresini duymayacak kadar katılık ve uzaklık göstermek, evet bütün bunlar acaba neyin ifadesidir?

Bunların asıl sebebi nedir? Eğer, şeytani tarafa kuvvetle meyletmek değilse, bu zıtlığı nasıl açıklayabiliriz? Yine aynı kaide gereğince rahatlıkla söyleyebiliriz ki: Kur'an meclislerinde vecd ve istiğraka varan, Allah'a ve O'nun kelâmına olan aşk ve şevkinden dolayı gözyaşlarını tutamayan, zevklerin, haz ve heyecanların en ulvîsini yaşayan ehl-i îmanın dahi bu hali; Rahmani ve Kur'âni tarafa meyletmenin ifadesi ve semeresidir.

Madem ki: "Bir şeye yakınlık duyup meyletmenin asıl sebebi, o cinsten olmaktır!" O halde, Kur'an'a yakınlık duyan, zevkleri ve vecdleri Kur'an'dan kaynaklanan bir kimsenin, Allah adamı, KelamUllâh adamı, dîn ve iman adamı, tevhîd ve marifet adamı olduğu da, hiç şüphe götürür mü? Madem bu böyledir ve aradaki zıtlığı başka türlü anlamamanın ve açıklamanın da imkânı yoktur, o halde bunu sen dahi iyi anlamalısın! Bu tarafa yönelmelisin! Aksi halde, yüce yaratıcının azarını işitir, azabına çarpılırsın! Bak O

Allah (subhanehu ve teala), Kur'ân'ın bir âyetinde ne buyuruyor:

"Şimdi sizler, Beni bırakıp da şeytanı ve onun zürriyetini dostlar mı ediniyorsunuz? Oysa onlar, sizin düşmanınız dır. Böyle bir şey, zâlimler için ne kötü bir değiştirmedi!"¹⁷

İslâm adamları ve doğru yol önderleri büyüklerimiz, oyun ve eğlence yoluna düşüp de bunu kendileri ne din ve iman edinmelerinin, bu yüzden Kitâbullah'ı terketmelerinin ne kadar yanlış ve zararlı olduğunu anlatıp durdular. Her mezhep ve meslekten pekçok âlim, bu yoldan va'z u nasihatta bulundu, risaleler yazıp tebliğler sundu.

İşte bunlardan biri olarak İmam Ebu Bekir et-Tartûşî, semain haram olduğuna dâir yazdığı eserinin baş tarafında şöyle demiştir:

"Olanca hamdu senamız, âlemlerin Rabbı olan Allah (subhanehu ve teala)'yadır. Elbette güzel akibet, günah ve kötülüklerden sakınmasını bilen takva ehlinindir.

Zâlimlerden başkalarına düşmanlık göstermek ise doğru olmaz. Allah (subhanehu ve teala), bizlere hakkı hak olarak göstereceği hep hakka uyalım. Bâtılı da bâtıl olarak göstereceği ki, dâima bâtıldan kaçmış olalım! Allah, cümle kullarını buna hidâyet buyursun! Bizden öncekilerin yaşayışları, gerçekten takva içinde geçmiştir.

Şayet Allah'ın kullarından biri, nefsine uyup bir günah işlemiş olsa, bunu herkesten gizlerdi. Sonra bu kötülüğü bırakır, kendisini

¹⁷Kehf Suresi, 50. ayet

bağışlaması için Allah (subhanehu ve teala)'ya yalvarırdı. Günâhını açığa vurmadığı gibi, günâhta İsrar da etmezdi. Derken cehalet ve gaflet arttı, ilim ve marifet azaldı, insanlard an bâzıları, alenen günah işler oldu. Sonra durum, gittikçe daha da kötü oldu. iyilikler azalıp kötülükler çoğaldı.

Nihayet müslüman kardeşlerimizden bâzılarını şeytanlar yoldan çıkardı. Dînî şuuruları ve akılları iyice zayıfladı. Kur'an'ı arkalarına atıp, oyun ve eğlenceye aşık oldular. Adeta kendilerini buna kaptırdılar. Kendi kendilerini aldatmak içinde, bunun kendilerini Allah'a yaklaştıracak en iyi yol olduğunu iddiaya başladılar. Böyle inandılar, böyle telkinlerde bulundular. Böylece kendilerine has bir yol tutup müslümanların yolundan ayrıldılar, İslâm fakîhlerine, büyük din müşidlerine açıkça muhalefet ettiler Bu ise, kat'iyen iyi bir gidiş değildir.

Rabbimiz yüce Kitâbı'nda şöyle buyurur: "**Ve kim kendisine hidayet beyan edildikten sonra Resul'e karşı gelir, mü'minlerin yolundan gayrisine tabi olursa onu döndüğü yola çeviririz ve cehenneme yaslarız. Ve orası ne kötü bir varış yeridir.**"¹⁸

Ben bu konudaki bu eserimi yazmakla, hak ve hakikati açıklamayı, bazı bâtılcıların şüphesine cevap vermeyi, Kitap ve Sünnet'ten bu husustaki delilleri göstermeyi istedim. Önce, bu hususta bizlerden daha yetkili bulunan âlimlerimizin sözlerini vermeyi uygun buluyorum. Tâ ki, bu hususta hakikatin ne olduğu iyice bilinmiş olsun."

¹⁸Nisa Suresi, 115. ayet

Ehl-i sünnet imamlarından İmam Mâlik, şarkı söylemeyi ve onu dinlemeyi nehyetmif atır. Ve demiştir ki: "Bir kimse, satın aldığı cariye'nin şarkıcı olduğunu öğrense, bunu geri verme hakkına sahiptir."

Yine İmâm Mâlik'e Medîne ehlinin şarkı hakkında ruhsat verdikleri söylenip bu hususta ne diyeceği sorulduğu zaman, o şu cevabı vermiştir: "Bizde bu işi ancak fâsıklar yapar."¹⁹

Hanefî mezhebi imamı Ebû Hanîfe'ye gelince: "O bunu kerih görmüş ve günah saymıştır."

Kufe ehlinin İmam Süfyân-i Sevrî'nin, Hammâd'ın, İbrahim Nehâ'nin, Şa'bî'nin ve daha başkalarının mezhebi de böyledir. Bunların bu hususta aralarında hiçbir ihtilâf olmamıştır. Şarkının, musikinin menedilmesi hakkında Basra ehli arasında da herhangi bir ihtilâf olduğu malumumuz değildir. Fakat bu hususta en şiddetli mezheb, Hanefî mezhebidir.

Nitekim Hanefî mezhebi âlimleri, bütün çalgı âletlerinin dinlenilmesinin haram olduğunu söylemişlerdir. Onlara göre üflenerek çalınan çalgı aletleri, def ve kudüm aynıdır. Çalgı ve şarkı düşkünlerinin şahitlikleri kabul edilmez, kendileri fâsık sayılır.

Hanefîler: "Bir kimsenin yakınında çalgı çalınıp şarkı söylendiği, onun bulunduğu yere duyuluyorsa veya o kimse böyle bir yerden geçiyorsa, bunu işitmek için gayret göstermesi kendisine vaciptir" demişlerdir.

¹⁹İbn Cevzi bunu sahih bir sened ile 'Telbisu İblis' isimli eserinde nakletmiştir.

İmam Ebû Yusuf, şöyle der: "Bir yerde çalgılar çalınıp eğlence yapılıyor olsa, onların izni olmaksızın oraya girebilirsin. Çünkü münkerden insanları nehyetmek farzdır. Eğer onların izni olmadan oraya girmek caiz olmasa, bu takdirde farzı yerine getirmek mümkün olmazdı."

Keza Hanefî âlimlerine göre, hükümdar veya onun yetki verdiği bir kimse, bu sebeble onu hapsedebilir, ona tâzîr cezası verilmesi ne hüküm verebilir.

Şafîilere gelince: Bizzat İmam Şafiî kendisi şöyle der: "Çalgı ve şarkı, mekruh olan bir eğlencedir, muhal ve bâtıla benzemektedir. Bunu fazlaca irtikâb eden kimse; sefih sayılır ve şahitliği reddedilir."

Şafiî mezhebi âlimleri de, mezheplerine göre bunun haram olduğunu açıklamışlar, Şafîilere göre helâl sayıldığı iddiasını da red ve inkâr eylemişlerdir. Nitekim Kâdı Ebu't-Tayyib el-Taberi, Şeyh Ebû İshak ve İbnu's-Sebbâğ gibi zâtlar, bu kabil açıklamalarda bulunmuştur. Şeyh Ebû İshâk, et-Tenbîh adlı eserinde şunu söyler:

"Çalgı çalmak, şarkı söylemek gibi haram kılınmış bir menfaat üzerine ücret sahîh olmaz. Kesin haram kılınmış bulunan içkinin taşınması için sahîh olmadığı gibi." Evet o böyle söyler ve bunda herhangi bir ihtilâf olduğunu da zikretmez.

El-Mühezzeb adlı kitap da şöyle der: "Haram kılınmış menfaatler için ücret caiz olmaz. Çünkü bunun kazancı haramdır. Kendiliğinden ölmüş hayvanın (meytenin) ve kanın kazancı haram olduğu gibi."

Üstadın bu sözünü, birkaç madde hâlinde gözden geçirelim:

Birincisi: Çalgı ve şarkının ücreti, mücerred (sırf) haram bir ücrettir.

İkincisi: Bunun üzerine ücret tahakkuk ettirilmesi batıldır.

Üçüncüsü: Bundan elde edilen kazanç, meyte ve kandan elde edilen kazanç gibidir.

Dördüncüsü: Kişinin malını, çalgıcı ve şarkıcıya vermesi caiz değildir. Çünkü bu suretle malını harama harcamış olacaktır.

Beşincisi: Ney, flüt, kaval kabilinden bir şey çalıp eğlendirmek haramdır. Çalgı âletlerinin en hafifi bunlar sayılır. Bunlar dahi haram olursa, ud, tanbur, tanbur gibi çalgı âletleri haram olmaz mı? İmin kokusunu almış bir kimse için, bunun haramlığını red etmek mümkün mü? Bilindiği gibi bu zâten, fâsıklarm, içki içicilerin şiarı, alâmetidir.

İmam Ebû Zekeriya en-Nevevî de böyle demiştir:

"İnsanları heyecanlandırıp coşturan ve aslında içkicilerin şiarı (alameti) bulunan çalgı aletleri ile çalıp söylemek haramdır. Yerâ' (ney, flüt, kaval) denilen aletin kullanılmasında ise iki hüküm vardır, İmam Beğavi, "sahih olan, haram olmasıdır" demiştir.

Nevevî, bundan sonra Gazâlî'nin yerâ' çalmayı caiz gördüğünü zikreder ve kendisi yine bu hususta şöyle der:

"İmam Beğavi'nin de dediği gibi, sahii olan bunun haram

olmasıdır."

Ebu'l Kasım el-Delvaî yerâ' denilen çalgı aletinin kullanılmasının haram olduğunu anlatmak için, bu konuda özel bir eser yazmıştır. Ebu Amr ibni Salâh, çalgı çalınarak ve def vurularak icra edilen bir musikîyi dinlemenin haram olduğundan icmâ bulunduğunu söylemiş ve Fetâvâ'sında şöyle demiştir:

"İyi bilinsin ki, çalgılı bir eğlencede; eğer def, zurna, (klarnet v.s.) şarkı bir araya gelmiş bulunursa, bunu dinlemek haramdır. Dört mezhep imamlarının ve diğer İslâm âlimlerinin bunda ittifakı vardır. O imamlardan hiç biri bunu mubah saymamıştır, İmam Şafii'nin mezhebine mensub bâzı âlimlerden nakledilen ihtilâf, sâdece yerâ' denilen veya şebbâbe dedikleri Irak Mizmarı'nın tek başına çalınmasına aittir. Veya herhangi bir çalgı aleti kullanılmaksızın sırf def vurulması haline mahsustur. Yoksa bâzı dikkatsiz kimselerin zannettikleri gibi, def ve diğer çalgı aletlerinin eşliğinde icra kılman şarkı ve eğlence meclislerinde bulunup bunu dinleme üzerine değildir. İhtilafın burada olduğunu zannedenlerin bu anlayışı, tamamen yanlıştır.

Çünkü şer'î ve aklî deliller, bunun haram olduğunu göstermektedir, İslâm imamlarının arasında veya Şafii imamları arasında bu hususta bir ihtilâf da bulunmamaktadır. Buna rağmen, bâzı âlimlerin ruhsatlarını araştırıp hep kolayına gelenine kaçmak, sonunda insanı dinden uzaklaştırır, Allah korusun zındıklığa doğru yol aldırır. Daha garîb olanı ise; bazılarının üstelik bunu, Allah'ın yakınlığına ve dostluğuna erdiren tâat ve ibâdetlerden saymasıdır. Allah korusun bu daha da tehlikelidir. Müslümanların yoluna ve ittifakına aykırıdır. Böyleleri, Allah (subhanehu ve teala)'nın şu ayetinde bildirdiği kimselerin durumuna düşerler:

"Ve kim kendisine hidayet beyan edildikten sonra Resul'e karşı gelir, mü'minlerin yolundan gayrisine tabi olursa onu döndüğü yola çeviririz ve cehenneme yaslarız. Ve orası ne kötü bir varış yeridir."²⁰

İşte İbni Salâh'ın bu konudaki sözleri de böyledir. O bu konuda sözü oldukça uzatmış, Allah'ın haram kıldıklarını helâl sayan ve kendilerini Allah'tan uzaklaştıran şeylerle Allah'a yaklaşılmaya çalışan kimselere karşı reddiyeler kaleme almıştır. İmam Şafî ve onun ilk arkadaşları da bu konuda oldukça sert ve şiddetli davranmışlardır. Hattâ Şafî'nin, şöyle dediği haberi tevatür derecesinde nakledilir olmuştur: "Ben Bağdat'tan ayrıldığım zaman, oradaki zındıklar, adına Tağbir dedikleri bir şey icad etmiş durumda idiler. Onlar bununla insanları Kur'an'dan alıkoyuyorlardı."²¹

İmam Şafî'nin Tağbir hakkındaki sözü bu kadar sert olursa, bundan kat kat daha kötü olan, nice mefset ve haramları kendisinde toplamış bulunan bir şarkı ve çalgı meclisi için çok daha şiddetli olmaz mı? Onların Tağbir dedikleri şey, ise, birinin kalkıp zâhitlikle ilgili bu sırada bazılarının da ellerindeki çubukları deriden veya kumaştan yapılmış bir yastık üzerine vurarak o şarkı söyleyene eşlik edip ahenk tutmasından ibarettir. Eğlencenin bu kadarcığı, insanları Kur'an'dan alakorsa, daha büyüğü ve daha kötüsü, daha çok alakoymuş olmaz mı? Hiç İmam Şafî buna ruhsat verir mi?

Şüphesiz Allah'ın rızâsı, faydalı ilim öğreneceği yerde böyle

²⁰Nisa Suresi, 115. ayet

²¹Hallâl, el-Emr bi'l-Ma'ruf (s.36.), Ebu Nu'aym, el-Hilye (9/146)'da. Senedi sahihtir.

fitne ve fesada vesile olan şeyleri öğrenip icra etmekle vakit geçiren kimselerle beraber olmadığı gibi, kendilerini ilimsiz ibâdete veren cehalet ehliyle de beraber değildir. İmam Süfyân bin Uyeyne ne kadar güzel söylemiştir:

"Bizim ilim ehli üstadlarımız, ara-sıra müslümanlara bir güzel nasihat olsun diye buyururlardı ki: 'Alim olduğu halde fitne ve fücura karışan kimselerden, bir de kendilerini ibadete vermiş cahillerden iyi sakınınız! Çünkü bütün ümmetlerdeki fitnelerin tamâmının kaynağı, bu iki sınıf insanlar olmuştur.' Biz dahî, üstadlarımızın buyurdıkları bu söz ile, sizlere nasîhatta bulunuyoruz, ey kardeşler."

Evet, her kim yeterli ilme, muhakeme ve düşünceye sahip ise, Ümmet-i Muhammed'e bulaşan fitne ve fesâdlarında, yine bu iki sınıftan geldiğini çok iyi anlayacak ve bu büyük âlime hak verecektir.

İmam Ahmed bin Hanbel'in bu husustaki mezhebine gelince: Oğlu AbdUllah şöyle der:

"Ben babama bu hususta sordum. O da dedi ki: 'Şarkı ve çalgı, kalbde nifakı yeşertir. Ben bundan asla hoşlanmam.' Sonra o, İmam Mâlik'in bu husustaki: 'Bunu ancak fâsıklar yapar!' sözünü nakletti.

AbdUllah diyor ki: Bir defasında babam şöyle dedi:

"Ben, Yahya el-Kattân'nın şöyle dediğini duydum: "Bir kimse, bütün mezheplerin ruhsatını kendisinde toplamaya, kalkışıp: Kûfelilerin nebîz içilmesi hakkındaki ruhsatını, Medinelilerin

şarkı ve çalgı hakkındaki ruhsatını, Mekkelilerin mut'a nikâhı ile ilgili müsâdesini alıp bunlarla amel etmeye kalksa, elbette ki fasık olur." Ben, Süleyman Teymî'nin de şöyle dediğini işittim:

"Bir kimse, her âlimin ruhsatını alıp onunla amel etmeye kalkışsa, bütün şerleri kendisinde toplamış olur."

Yine Ahmed bin Hanbel, ud ve tanbur gibi çalgı âletlerini açıkta gören birinin, bunu kırıp zararsız hâle getirmesi mümkün olduğu zaman, kırması lâzım geldiğini söylemiştir. Hatta o, örtülü bulunan bir çalgı âletinin, çalgı âleti olduğunu iyice bilinmesi hâlinde, yine bunu bilen kırması gerektiği şeklinde fetva vermiştir."

İmam Ahmed bin Hanbel'in bu husustaki sözü, yetim varislerle ilgili meselede daha açık olarak görülmektedir. Onun bu meseledeki sözü şöyledir:

Birisi vefat ettiği zaman, geride yetim çocuklar bıraksa, bu yetim varislerle birlikte bir de şarkıcı bir câriye bırakmış bulunsa, bu cariye satılmak istenildiğinde, şarkıcı bir cariye olarak yüksek değerle satılma durumunda bile olsa, sâdece câriye olarak satılabilir. Şarkıcı cariye olarak satılması doğru olmaz. Ehli deseler ki: "Siz bu cariyeyi şarkıcı bir cariye olarak satsanız, bunun değeri yirmi bin dirhemdir. Eğer sadece cariye olarak satmış olsanız, değeri iki bin dirhemdir." İşte böyle bir durumda ve fiyat farkında bile, sırf yetimler daha fazla paraya malik olsunlar diye "şarkıcı cariye" olarak satışı caiz olmaz, sadece cariye olarak satılır."

Eğer, şarkı ve çalgı karşılığı kazanılan şey, mubah olsaydı,

herhalde İmâm, bu yetimleri bu kadar maldan mahrum etme tarafına gitmezdi, işte o, bunu caiz görmediği içindir ki, çalgıcı bir cariyeye varis olan yetimler meselesinde bu hükmü vermiştir.

Şarkıyı söyleyen, bir kadın veya tüyü bitmemiş oğlan çocuğu olduğu zaman, bunun hükmünün ne olduğuna gelince: Şüphesiz bunun fitne ve fesadı, diğerlerine kıyasla daha çok ve daha büyüktür, İmam Şafiî bu hususta şöyle der: "Şarkıcı bir cariye'nin sahibi, insanları onu dinlemeleri için toplaması sebebiyle dînen sefih sayılır ve şahitliği kabul edilmez. Bu kimse, namus ve iffeti üzerinde herhangi bir gayreti kalmamış bir kimsedir."

Kâdi Ebu't-Tîb şöyle der: "İmamın böyle bir kimseyi sefih sayması, insanları batıla davet ettiği içindir, İmam, Bağdat'luların tağbîr dedikleri şeyi bile mekruh görürdü. Tağbir ise, çubukla vurup tıkırdatmaktır. O bunu, zındıkların îcad ettiği ve onların bununla, (zâhitlik maskesi altında) insanları Kur'ân'dan uzaklaştırmayı hedefledi klerini söylemiştir."

İşte Kâdi Ebu't-Tîb'in açıklaması da böyledir. Ud, tanbur ve benzeri eğlence ve çalgı âletlerine gelince: Bunların hükmü, haram olmaktadır. Bunları dinleyen (fazla veya devamlı olursa), fâsıklardan olur.

Bu hususta veya diğer hususlarda, yeni yeni birşeyler îcâd ederek müslümanların yolundan ayrılanlara katılmamak, kapılmamaktır. Müslümana yakışan ve gerekli bulunan; İslâm cemaatinden ayrılmamasıdır.

İbrahim bin Sa'd veya Basra kadısı UbeydUllâh bin Hasan el-

Anberî²² gibilerin sözlerine aldanmamaktır."

Yine Ebû Bekir El-Tartûşî'nin²³ bu husustaki bir açıklaması da aynen şöyledir:

"Bu grub, müslümanların topluluğuna muhalefet etmiştir. Üstelik bunlar, çalgı ve şarkı meclislerini, kendileri için bir dîn ve ve ibadet edinmiştir. Hattâ onlar bu toplantılarını (âyinlerini), cami ve mescidlerde bile icra etmektedirler. Fakat şu Ümmet-i Muhammed'in din imamı içinde, bunu caiz veya makbul gören olmamıştır."

Ben de derim ki, münkerâtın, fitne ve fesadın en büyüğü ise, böyle toplantıların Kudüs'deki Mescid-i Aksa, Mina'daki Mescid-i Hayf, Mekke'deki Mescid-i Haram gibi çok mübarek yerlerde bile icra etmeleridir. Ben bizzat buna şahit oldum ve bâzı gayretli müslüman kardeşlerimizle birlikte kendilerini bundan menettik ve o mübarek yerden kendilerini dışarı attık. Bu olay, bir defa değil birkaç defa benim başıma gelmiştir.

Hattâ bir defasında huccâc-ı kiramın tavaf ettikleri sırada, bu zavallıların defli-davullu şarkı âyinleri devam ediyordu. Tabî ben buna sabredemedim. Başladım: "Ey müslümanlar! Ey Allah'ın

²²Bu iki kişinin kim oldukları hakkında malumatım yok, lakin cemaattan ayrıldıklarını Taberi şöyle dile getirmektedir: "İslam diyarının çeşitli bölgelerindeki bütün ilim adamları şarkının mekruhluğunu ve men edilmesi gerektiğini icma' ile kabul etmişlerdir. İbrahim bin Sa'd ile UbeydUllâh el-'Anberî cemaatin görüşünden ayrılmıştır." (Bknz. İslam Fıkhiında Çalgı Aletleri, Şeyh el-Elbani)

²³Kurtuba'da, Malikilerin en ileri gelen ilim adamıydı. Zehebi onun hakkında şöyle der: "İmam, büyük ilim adamı, uyulan önder, zahid... Hicri 520. senesinde vefat etmiştir.

askerleri bulunan mü'minler!" diye feryada... Bir çokları benim sesime kulak verdi, ben de kendilerini bu mübarek yerde bu rezaleti irtikâb edenleri vurup-iterek çıkarmaya davet ettim...

Allah razı olsun, onlar da bana büyük bir anlayışla destek oldular ve hep beraber onları, Kabe Mescidi'nin dışına attık.

Bizim gibi, birçoklarının da bildiği bir husustur ki, bu kabil âyinler, mübarek Arafat'ta dahî icra olunmaktadır. Halbuki o sırada ehl-i îman, imanlarının gereği yüceler yücesi Allah'a dua ve münâcâtla meşgul bulunmaktadır. O âyincilerin ise, o mübarek yerde müslümanların bu hâline dahi hürmetleri yoktur. Ney, flüt kabilinden çalgı aletlerinin eşliğinde, def ve davullara vurulmakta, güya ilâhîler adı altında şarkılar söylenmektedir. Bu grubun bu halde bırakılmalarını kabul etmek bile, tâat ve ibâdet hududunun dışına çıkmaktır. Bir fısk ve günahdır.

"Bunlara îtiraz doğru değildir, onları kendi hallerine bırakmak lâzımdır. Hattâ onlar bunu, Kabe'nin huzurunda bile icra etseler, kendilerine dokunulamaz. Çünkü onlar ehlullâhtır" gibi sözler ve ikrarlar, asla doğru değildir.

ŞEYTANÎ SEMA'IN ÖNDÖRT KADAR KÖTÜ İSMİ VARDIR

Kalbin ve ruhun ilâhi ve Rahmani yollardan gıdalanmasına aykırı bulunan bu şeytani semâ'ın, on dört kadar kötü ismi bulunmaktadır. Bunlar sırasıyla şöyledir:

Lehv, Lağv, Bâtıl, Zûr, Mükâ', Tasdiye, Rukye-i Zina, Şeytanın Kur'ân'ı, Kalbde Nifak Bitirici, Savt-ı Ahmak, Savt-ı Facir, Savt-ı Şeytan, Mezmûr-i Şeytan, Sümûd.

Elbette bu kadar kötü isim, onun ne kadar kötü olduğuna delâlet etmektedir. Biz, bütün bu kötülükleri kendisinde toplamış böyle bir şeyin, bütün müslüman kardeşlerimizden uzak olmasını dileriz: Ona mübtelâ olanlara da Allah'tan af ve afiyetler temenni eyleriz.

Şimdi sırasıyla bu isimleri açıklamaya, hangisinin ayet veya hadislere, hangilerinin ashabın sözlerinde geçtiğini belirtmeye çalışalım. Tâ ki, bunun mâhiyeti ve ona mübtelâ olanların ne gibi kazanç veya zarar elde etmiş oldukları iyice anlaşılsın.

ŞEYTANÎ SEMA'IN BİRİNCİ İSMİ

Şeytanî sema'ın birinci ismi: "Lehv, Lehve'l-Hadis'tir. Ve bu âyette geçmektedir. İlgili âyetin meali ise şöyledir:

"İnsanlardan öyleleri vardır ki, Allah'ın yolundan saptırmak maksadı ile sözün eğlence türünden (lehve'l-hadîsi) olanı satın alırlar. İşte onlara, küçük düşürücü bir azâb vardır. Ona âyetlerimiz okunduğu zaman sanki onları hiç işitmemiş, sanki kulaklarında ağırlık varmış gibi büyüklük taslayarak arkasını döner. Onu, acı bir azâb ile müjdele."²⁴

Yukarıdaki âyetle ilgili yaptığı açıklamada, gerek el-Vahidî gerekse diğerleri; müfessirlerin çoğunun bu âyette geçen: **"Lehve'l-Hadîs"** ile çalgı ve şarkının (mûsikinin) kastedilmiş olduğunu kabul ettiklerini bildirirler.

Saîd bin Cübeyr ve Miksem'in rivayetlerine göre, İbni Abbas'ta²⁵ bunu kabul etmiştir. Mücâhid ve İkrime'nin sözü bu olduğu gibi, Ebu's-Sahbâ'nın rivayetine göre, AbdUllah İbni Mes'ud'un²⁶ sözü

²⁴Lokman Suresi, 6-7. ayet

²⁵Şeyh el-Elbani der ki: "...Kur'an'ın tercümanı AbdUllah ibn Abbas (radıyAllahu anhu): '(Bu ayet) şarkı ve benzeri hususlar hakkında inmiştir.' demiştir." Sahihtir. Bknz. Tahrimu Alat'ut-Tarabi/İslam Fıkında Çalgı Aletleri

²⁶AbdUllah bin Mes'ud (radıyAllahu anh)'a sözü geçen ayet hakkında soru sorulmuş, o da şu cevabı vermiştir: "Kendisinden başka ilah olmayana yemin ederim ki o, şarkıdır." O bu sözler üç defa tekrarlamıştır." Hakim: "Senedi sahihtir" demiştir ve Zehebi'de ona muvafakat etmiştir.

de budur. Sevr bin Ebî Fahite'nin rivayetine göre, İbni Abbas şöyle demiştir: "Kişi, şarkıcı bir câriye satın alır, o câriye kendisine gece gündüz şarkı söyler, işte âyette bildirilen lehve'l-hadîsi satın almak budur."

İbni Ebî Nüceyh'in nakline göre, Mücâhid'in söylediği de bu merkezdedir. Ebu İshâk'ın tercihi dahî budur.. Bu eğlencenin, buna düşkünlüğün; insanı Allah'ın zikrinden alakoyduğu için, bunu: "**Lehve'l-Hadis**" olarak kabul etmişler ve bu açıklamayı yapmışlardır.

El-Vâhîdî de şu açıklamayı yapmıştır: Ayette geçen "**satın alma**" şekli bulunmasa dahi, kişi eğer çalgı ve şarkı meclisini Kur'an üzerine tercih edecek olursa, yine aynı hükme dâhildir. Çünkü bir şeyi, diğer şeyin yerine seçip tercihte bulunmak, aynen satın almak gibidir. Gerçekten bir satın alma olmasa, malından bir şey harcamasa dahi, durum aynıdır.

Katâde'nin, ilgili, âyet hakkındaki açıklamasında da bu vardır. O halde, kişinin batıl bir sözü veya şeyi, hakkın üzerine tercih etmesi; batılı satın alma ve sapıtma bakımından kendisine yeter! İşte bu açıklamaya göre, ilgili âyet, mûsikinin haramlığına delâlet bakımından kâfidir. Ve bunu alenen irtikab eden kimsenin şahitliği, Şafiî'ye göre kabul edilmez."

"Bu tefsire göre mûsikî haramdır" dedik. Tabîî bunu, kadınlar cariyeler icra ederse daha da mahzurlu olur.

Tirmizî'nin Sünen'inde, Ebû Umâme yoluyla şu hadîs rivayet edilmektedir: "**Şarkıcı cariyelerin alım-satımını yapmayınız ve onlara tâlimde de bulunmayınız. Bunların alım-satımında**

hayır yoktur, bunun parası, kazancı haramdır."²⁷

Ayette geçen "**Lehve'l-hadîsi**", ashâb ve tabiînin çalgı çalıp şarkı söylemek olarak kabul etmeleri, bu hususta yeterlidir. İbni Abbâs, İbni Mes'ud, İbni Ömer gibi büyük sâhabîlerin bunu böyle kabul ettikleri, sahih olarak sabit bulunmaktadır.²⁸

El-Hâkim Ebû Abdullah el-Müstedrek'inde, ilgili âyetin tefsîri üzerinde der ki: "Bu ilmin talibi olanlar, bilmelidirler ki: Allah'ın vahyine ve Kitabını indirmesi ne bizzat şahid olan ashâb-ı kiramın, âyetin tefsîri olarak söyledikleri sözler, müsned olarak rivâyet edilmiş bulunan hadîsler gibidir. Hadîs'in iki büyük ustadı bulunan Buhari ve Müslim'e göre, bu böyledir."

Hâkim'in bu sözü, her ne kadar ilmî bakımdan tartışılabilir bir husus ise de, herhalde ashâb-ı kiramın ayetin tefsîri olarak verdikleri bilgi ve açıklamalar, onlardan sonra gelenlerin açıklamalarından kabul edilmeye daha lâyıktır. Çünkü bu ümmetin en âlimleri, KitâbUllah'ı en iyi tefsir edenleri şüphesiz onlardır. Çünkü Allah'ın Kitabı onların üzerine indi. Kur'ân'a ilk onlar muhâtab oldu. Ve sevgili Nebimiz (sallAllahu aleyhi ve

²⁷Şeyh el-Elbani Sahihu Suneni Tirmizi'de (1282.): 'Hasendir' der.

²⁸Sahabeler bu ayetin tefsirini bizzat Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'den öğrenmişlerdir (daha önce hasen olan bu hadisi kaydetmiştik ve tamamı şöyledir): "**Şarkıcı cariyelerin alım-satımını yapmayınız ve onlara tâlimde de bulunmayınız. Bunların alım-satımında hayır yoktur, bunun parası, kazancı haramdır. Şu âyet, bu gibi şeyler hakkında nazil olmuştur: "İnsanlardan öyleleri vardır ki, Allah'ın yolundan saptırmak maksadı ile sözün eğlence türünden olanı satın alır."** Şeyh el-Elbani Sahihu Suneni Tirmizi'de (1282.) hadis için: 'Hasendir' demiştir.

sellem)'in Kur'ân âyetlerini nasıl tefsir ve tatbik ettiğine onlar şahid oldular. Arabın en fasîh olanları, Arapça'yı en iyi bilenleri de yine onlardır. O halde, kesin bir zaruret olmadıkça onların açıklamalarının bırakılması doğru olmaz.

Evet, ilgili âyetin açıklamasında; "Bu, acem halkının ve onların krallarının, rum halkının ve krallarının kendi aralarında söyleştikleri hikâye, masal gibi şeylerdir" de denilmiştir. Tabî bu dahi, lehve'l-hadîse (eğlence türünden olan şeye) dâhildir. Yâni bu açıklamalar, birbirinden farklı gibi görünürse de, kesinlikle birbirine aykırı değildir. Nitekim İbni Abbâs, bir açıklamasında da: "Bu; mûsiki ve bâtil olan herşeydir" demiştir.

Çalgı âletleri eşliğinde şarkılar söyleyerek icra edilen bir eğlencenin zararı; şüphesiz hikâye ve masallar anlatarak boşa vakit geçirmenin zararından daha fazladır. Çünkü musiki, insanları haddinden fazla heyecanlandırıp coşturarak zinaya, nifaka ve sarhoşluğa sürüklemektedir. Bu ise şüphesiz, şeytanın tuzağına düşmekten başka birşey değildir. Nefislerin buna çok meyilli olduğunu da hesaba katarsak, elbette insanları Kur'ân'dan uzaklaştırıp şeytanın tuzağına düşürmekte hiçbir bâtil, mûsikinin oynadığı rolü oynayamaz. Durum böyle olunca, buna iştirak eden insanlarda, buna iştirakleri ve bundaki hisseleri nisbetinde haktan uzaklaşmış ve o nisbette zemme, azaba lâyük olmuş bulunurlar.

Oyun ve eğlence meclislerinin ne kadar mahzurlu olduğunu, akıl ve tecrübe yoluyla da anlayabiliriz. Bazen bakarsınız kişi, mûsikiye çok önem vermekte, vakitlerinin çoğunu oyun ve eğlence yerlerinde geçirmektedir. Buna verdiği önem kadar da, ilim ve amelden uzaklaştığını görebilirsin. Mûsikiye yönelişi kadar, Kur'an'dan dönüşü vardır. Öyle ki, bir anda o, bu ikisinden

birini tercih durumunda kalsa, hemen kalkar mûsiki meclisine gider, fakat Kur'an meclisini terkeder. Her ikisi aynı yerde bulunsa, bu sefer Kur'ân okuyanları susturur, mûsikinın devamını ister. Çünkü onda galebe çalan aşk ve şevk, artık mûsikidir. Kur'ân okuyana bazan, "niçin bu kadar uzatıyorsun?" diye çıkışırken, mûsiki meclisinde, "devam ediniz devam, kesmeyiniz" diye bağırır.

Mûsikînin bâzı mahzurlarından sakınmış (içki içmek, zinaya sürüklenmek gibi onun sebep olacağı bâzı kötülüklerden kendisini korumuş) bile olsa; sırf mûsikiye olan düşkünlüğü sebebiyle, onun bu duruma düştüğünü görebilirsiniz. Tabî, mûsikinın sebep olacağı bütün kötülüklerle kendini kaptırmış olanların durumu, daha da fecidir.

Bu konudaki bizim bu müslümanca sözlerimiz, Allah rızâsı için olan gayret ve nasihatlarımız; sanmıyoruz ki boşa gitsin! Elbette birçoklarına faydalı olacak, onların bâtılı ve boş olanı bırakıp hak ve hakikati tercih etmelerine hayırlı bir sebep ve vesile teşkil edecektir . Kalbi tamamen ölmemiş, İslâmî kişiliğini büsbütün yitirmemiş olanlar, bizim bu sohbetimizin muhatabıdırlar. Fakat o kimseler ki, kalblerin de azıcık olsun bir hayat, his ve canlılık kalmamıştır, işte öylelerine birşeyler duyurmamız söz konusu değildir. Mübtelâ olduğu fitne ve fesadın şiddeti ve ağırlığından kalbi ölmüş bulunan bir kimse, kalbini nasîhata kapatmış demektir! Biz onun kalbini nasıl açalım? Meğer ki kendisine Allah'tan bir merhamet ve hidayet yetişse...İşte, öyleleri için de Kur'ân'ımızın bir âyetinin meali:

"Ey Resûl! Eğer Allah bir kulunu şaşkırtmak isterse, sen onun için Allah'a karşı bir şey yapamazsın! Onlar öyle

kimselerdir ki, Allah onların kalblerini temizlemek istememiŒtir. Onlar için dünyâda rezillik var ve yine onlar için âhirette de büyük bir azâb vardır."²⁹

²⁹Maide Suresi, 41. ayet

ŞEYTANİ SEMA'IN İKİNCİ ve ÜÇÜNCÜ İSİMLERİ

İkinci ve üçüncü isimler: Zûr ve Lağv isimleridir. Allah (subhanehu ve teala) bir âyetinde şöyle buyurur:

"Onlar ki zûra (yalana) şahitlik etmezler (yalan konuşulan yerlerde bulunmazlar), boş laf konuşanlara rastladıklarında vekâr ile oradan geçip giderler."³⁰

İmam Muhammed bin el-Hanefîye: "Bu âyetteki zûrdan (yalandan) maksat çalgı ve şarkı meclisleridir" demiştir. Leys, Mücâhid'in böyle dediğini bildirmiştir. Kelbî de: "Bâtılın icra kılındığı yerlerde bulunmazlar" diye açıklamıştır.

Lağv'e gelince: Bunun lügattaki mânâsı: "Atılan ve terk edilen her şey" demektir ki, her batıla şumulü vardır. Şirk ehlinin bayram ve eğlenceleri, içki ve günah ehlinin oyun ve eğlenceleri, hep bunun içindedir, ilgili âyet, îmân ehlinin böyle bâtil ve boş şeylere asla meyletmeyeceklerini, kendi öz varlıklarını bu gibi şeylerden koruyacak larını bildirmek tedir. Allah (subhanehu ve teala) bir âyetinde şöyle buyurur:

**"Onlar, boş söz işittikleri zaman ondan yüz çevirirler ve:
"Bizim işlerimiz bize, sizin işleriniz de size! Haydi hoşça**

³⁰Furkan Suresi, 72. ayet

kalınız, biz câhillerle sohbet (arkadaşlık) etmeyi sevmeyiz!" derler."³¹

Bu âyetin nazil oluş sebebi her ne kadar özel ise de, ifade ettiği mânâ ve hüküm bakımından umumidir. Boş ve batıl olan şeylerin her nev'inden yüz çevirmeye şümulü vardır. İşte onların dili batıla karşı böyle söylerken, kalpleri de daima böyle hükmeder ve böyle yaşar. Zâten daha önce geçen âyette de Yüce Allah, "Onlar yalan ile şahitlik etmezler!" demedi de, "**Onlar yalana şahit olmazlar**" buyurdu. Böylece onların, boş ve bâtil olan şeylere iştirak etmiyeceklerini haber verdi. Yalana, lağve, boş ve batıl olana, orada bulunmak suretiyle dahi iştirak etmekten kişiliklerini koruyan gerçek mü'minler; bizzat yalanı nasıl söyler, nasıl yaşarlar? Şarkılarda söylenen, çalgı ve eğlence aletleriyle desteklenen şeylerden ise daha yalan, daha boş ne vardır?

Değil sırf oyun ve eğlence, ilmin yalan ve zararlı olanına dahî İslâm'da; zûr ve lağv denilir, ister ilim olsun, ister amel; İslâm'ın izin vermediği ve meşruiyyetini tanımadığı her şey, yalanın ve batılın şümulü içinde kalır.

³¹Kasas Suresi, 55. ayet

ŞEYTANÎ SEMA'IN DÖRDÜNCÜ İSMİ

Malum dördüncü isim Batıl idî. Bâtıl denince, ilk akla gelen mâna; hakkın zıddıdır. Fakat bunun; vücudu ve sübutu olmayan, vücudu olup da mazarratı menfaatinden fazla olan gibi anlamları da bulunmaktadır.

Birinci şıkka misâl, tevhîd ehlinin şu sözüdür: "Allah'tan başka bütün ilâhlar bâtıldır!" İşte bu söz, Allah'tan başka birtakım ilahlar edinmiş bulunan bütün ehl-i bâtıla, kesin ve güzel bir reddiyedir. Çünkü bu sözle, o ilahların hak olmadığı, tersine boş ve bâtil olduğu kastedilmektedir. Keza: "Sihir batıldır, küfür ve şirk bâtıldır!" denildiği zaman da, bâtilin ikinci şıktaki anlamı kastedilmiş bulunmaktadır. Yâni sihrin ve küfrün, hakikatte mazarrat ve mefsetten ibaret olduğu söylenilmek istenilmiştir.

Allah (subhanehu ve teala), bir âyetinde şöyle buyurmaktadır:

"De ki: "Hak geldi, batıl gitti, zaten batıl yok olmaya mahkumdur!"³²

Evet, bâtil; yâ hiçbir varlığı olmayıp yokluktan ibarettir, ya da varlığı bulunsa bile mazarrattan ibarettir. Küfür, küfrün özel bir şubesi bulunan şirk, fasıklık, isyankarlık, günahkarlık, sihir ve adam öldürme; varlığından söz edilse bile mazarrattan ibaret olan şeylerdir. Zina ve gına da böyledir. Fasıklık ve günahkarlığın

³²İsra Suresi, 81. ayet

niŒanı bulunan oyun ve eğence yerlerine gidip çalgı dinlemek de böyledir.

ŞEYTANÎ SEMA 'IN BEŞİNCİ
ve
ALTINCI İSİMLERİ
MUKÂ ve TESDİYE'DİR

Bu isimlerin zikredildiği bir âyetin meali şöyledir: **"Onlar Beytullah'm yanındaki namazları da, ıslık çalmadan ve el çırpmadan başka bir şey değildi. O halde inkarınızdan dolayı azabı tadın şimdi."**³³

Birçok tefsir ve lügat âlimlerinin açıkladıkları gibi, mukâ: ıslık çalmak olduğu gibi, tesdiye de el çırpmaştır. Görüldüğü gibi Allah (subhanehu ve teala) bu âyetinde, ıslık çalıp el çırpmayı kendileri ne bir ibâdet ve namaz (!) edinen müşrikleri açıkça ayıplamaktadır. Müşrikler, çırılçıplak Kabe'nin etrafında tavaf ederler ve bu sırada ıslık çalıp ellerini çırparlarmış. Bazen da bunu, Nebimiz (sallAllahu aleyhi ve sellem) ve müslümanlar namazlarını kılarken veya tavaflarını yaparken yaparlar imiş. Maksatları da, Nebimiz (sallAllahu aleyhi ve sellem)'e ve müslümanlara karşı karışıklık çıkarmak imiş.

Tabii bugünkü eğlence düşkünleri bunu, müslümanların ibadetlerine karşı karışıklık çıkarmak şeklinde yapmıyorlar. Ancak birinci şıkka uyacak şekilde yapıyorlar. Yani müşriklerin sırf ibâdet için dahi böyle yapıp bunu kendilerinin namazı saydıkları gibi. Eğlence ehli olan kimseler de eğlenceleri sırasında ıslık çalıp

³³Enfal Suresi, 35. ayet

el çırpmayı, bir nevî kendilerinin şiarı, alâmet ve ibadeti yerine koyuyorlar. Ancak bazen bunu ibadet haline getirenlerden de öylelerini görüyoruz ki, müslümanların ibadetlerine karşı karışıklık çıkaracak şekilde de bunu icraya cüret ediyorlar. Kudüs mescidinde, Kabe'de ve Arafat'ta müslümanlar tâat ve ibadetlerinin edasında iken, onlar da bu sema eğlencelerini devam ettiriyor ar, aralarında ıslık çalanları, el çırpınları da bulunuyor.

Böylece bu hususta müşriklerin yaptıkları her iki şıkka benzeyenlerin bulunduğu bir hakikattir. Ve bu hakikatler, Ehl-i İslam'a acı veren hakikatlerdendir. Böyle şeylerden kendilerini kerih eyleyen vakarlı mü'minler ise, değil bu gibi yalan ve boş şeyleri kendilerine namaz edinmek, Allah'ın emri bulunan namazlarını kılarken bir ihtiyaç olması durumunda bile el çırpamazlar "**SubhanAllah**" diyerek bu ihtiyacı giderirler. Çünkü böyle bir ihtiyâç halinde, kadınların el çırpmasına izin verilmiş, erkekler için izin verilmemiştir. Hiçbir ihtiyaç olmadığı halde, kendiliğinden coşarak saatlerce el çırpmaya nasıl izin verilebilir? Elbette buna, bazı diğer kötülüklerle beraber bulununca, hiç izin verilmez.

ŞEYTANÎ SEMA'IN YEDİNCİ İSMİ: RUKYE-İ ZİNA

Mûsiki ve eğlencenin yedinci ismi: Rukye-i Zina idi. Bu isim, müsemmâsma uygun, manasına mutabıktır, insanları, günahların en çirkinini bulunan zinaya sürüklemekte en te'sirli efsun, hiç şüphesiz bu, mûsiki ve eğlence dedikleri şeydir. Nitekim seleften Fudayl bin İyad şöyle demiştir: "Gına: Rukye-i Zina."

İbrahim bin Muhammed el-Mervezi'nin Ebu Osman el-Leysî'den naklettiğine göre, Yezîd bin Velîd şöyle bir hitabede bulunmuştur: "Ey Ümeyye oğulları! Sakın mûsikiye yakın olmayınız! Çünkü bu hayayı azaltır, şehveti artırır, kişiliği yıkar, insanı bir nevî sarhoş eder. İçkinin sarhoşlara yaptırdığını yaptırır. Eğer mutlaka bunu yapmak durumunda kalırsanız, aranızda asla kadın bulundurmayınız! Biliniz ki gına, zinanın dâvetçisidir."

İbni Ebi'd-Dunyâ, Hâlid bin AbdurRahmân'ın şöyle dediğini nakleder: "Biz, Süleyman bin AbdulMelik'in yanında gazaya çıkmıştık, onun askerleri arasında idik. Bir yerden şarkı sesi geliyordu . Onlara adam gönderip getirtti ve kendilerine nasîhatta bulundu. Söylediklerinin arasında şu da vardı: "İnsan, şarkı söyleyerek kadını kendine çekebilir. Günâha sürüklenebilir." Sonra onların erkekliklerinin giderilip hadımlaştırılmalarını emretti. Ömer bin AbdulAzîz de oradaydı ve şöyle dedi: "Bu müslle sayılır ve doğru olmaz. Bunları serbest bırakınız." O da onları serbest bıraktı.

Yine o, Ma'mer bin el-Musennâ'nın şu haberini nakleder: Şâir

Hutay'e Kelb oğullarından bir topluluğa komşuluk ediyordu. Onlardan akıllı bir grub diğerlerine giderek, bu şâirin kendileri için tehlikeli olabileceğini konuştu; Fakat sonra şâirin yanına geldiklerinde, kendilerine tavsiyede bulunmasını söylediler. Şair de kendilerine: "Şarkıcıyı yanınızdan uzaklaştırınız. Şahsen ben hanımım yanımda iken, sizin şarkıcınızın sesini duymak istemem. Biliniz ki ğınâ, zinanın afsunudur."

Şimdi insafla düşünelim. Diline geleni söyleyen bir şâir dahî, çalgı ve şarkının te'sirinden böyle korkar ve çekinirse, başkalarına da böylece sakınılmasını tavsiye ederse, yüksek ilim ve irfan sahibi zâtlar, bu hususta neler söylerler? Şâir olsun olmasın, şuurlu her müslüman, aynı zamanda hanımını da bundan sakınır ve korur. Erkeklerle nisbetle kadınların şarkı ve çalgıdan daha fazla etkilendiği de bilinen bir husustur. Çünkü kadınlar, duygu ve heyecan bakımından erkeklerle nisbetle daha ileridirler. Gerek duyulan güzel bir ses, gerek ahenkli olarak söylenen sözler, elbette onları daha fazla duygulandırır.

Bu hikmete binâendir ki Nebimiz (sallAllahu aleyhi ve sellem), şarkılar, söyleyerek develeri sürmekte olan Enbeşe'ye hitaben:

"Ey Enbeşe, yavaş ol yavaş. Yoksa şişeleri kırarsın" buyurmuştu. Ve O, bu sözüyle mü'minlerin validelerini kastediyordu.³⁴

Te'sir derecesini gördüğümüz bu şarkılar, kesinlikle şehvî duygulara hitap etmiyordu. Buna bir de bunlar ve def, davul, zurna, telli ve nefesli çalgı âletleri eklenir, ayrıca kırıla büküle

³⁴Buhârî, 7/108. Müslim, 4/1811, hadis no: 2323. Dârimî: 2/689

raks edilir, ıslıklar çalınıp eller çırpılır ise, te'sirinin ne kadar artacağını varın siz düşünün.

Fakat ben, Allah'a yemin ederek söylerim ki: Kölelik ve cariyelikle bir ilgisi bulunmayan hür kadınlardan niceleri, bu gibi eğlence meclislerine katılmaları sebebiyle baştan çıkmışlar, nice erkekler de bâzı oğlanların oyuncağı olmuşlardır. Namus ve iffetlerine çok düşkün bulunan nicelerinin böylesine eğlence meclisleri yüzünden isimleri kötüye çıkmıştır. Niceleri servetini yitirmiş, niceleri de sıhhatini...

Hiç akıllarına gelmeyen çeşitli belâ ve musibetlere uğramışlar bu yüzden. Kendileri, bir daha kendilerini toparlaya mayacak durumlara düştükleri gibi, aile ferdleri için de sonu gelmeyecek acılar ve kötü isimler bırakmışlardır.

ŞEYTANÎ SEMA'IN SEKİZİNCİ İSMİ DE NİFAK YEŞERTİCİDİR

Evet, musikinin sekizinci ismi de böyledir: Kalbde nifakı yeşerten. Bunu bu şekilde ifâde eden de AbdUllah îbni Mes'ud olmuştur: "Şarkı kalbte münafıklığı yeşertir."³⁵

Bâzıları bunu, Peygamber imizin sözü olarak veya Abdullah îbni Mes'ud'un bunu Peygamber Efendimiz'e nisbetle söylediği şeklinde naklederlerse de, sahih olanı: Bunun İbni Mes'ud'un sözü oluşudur.

SORU:

Çalgı ve eğlenceye, diğer günahlar arasından seçilip de özel olarak "kalbte nifakı yeşerten" denilmesi niçindir?

CEVAP:

Elbette bunun sebebini ve sırrını açıklamamız gerekir. Fakat önce bunu söyleyen sahabe olduğuna göre, onların kalb ahvâli üzerinde ne kadar bilgili ve hassas olduklarını gösterdiğini söyleyelim. Evet onlar, kalbin ahvâlini çok iyi bilen, kalbin hastalıklarını ve bu hastalıkların ilâcını doğru olarak tanıyan, teşhisi doğru koyan, tedaviyi başarılı olarak yapan gerçek "Kalb Doktorları" idiler.

³⁵İbn Ebi'd-Dunya Zemm'ul-Melahi'de, onun yoluyla Beyhaki, Sunen (10/223); Şu'abu'l-İman'da. Şeyh el-Elbani der ki: "Bu sahih bir isnadtır, ravileri sikadırlar." Bknz. Tahrimu Alat'ut-Tarabi/İslam Fıkında Çalgı Aletleri

Fakat onların nurlu ve huzurlu yolundan ayrılıp kendilerine göre tarikatlar îcâd edenler, kalb hastalıklarının en şiddetlisini, hastalığın daha şiddetlisiyle tedâvî etmeye kalkıştılar. Teşhis ve tedavinin yanlışlığı nisbetinde hastalıklar ve hastalar çoğaldıkça çoğaldı. Bu ümmetin Selef'inde mevcut olmayan müzmin kalb hastalıkları ortaya çıktı. Bizzat Şeriat Sâhibi'nin teşhis ve terkihini yapıverdiği kalb ilaçları bilinmez ve kullanılamaz oldu.

Kalbi ve mânevi hastalıklar, bütün kitleyi saran umûmi bir belâ hâline geldi. Ve o kadar kuvvetlendi ki, şimdiler de Mescid-i Aksâ'da semâ ayini icra edenler, maneviyâtı en yüksek zâtlar kabul edilir, bunlara itiraz edenler ise mâneviyâtsiz sayılır oldu. Bizzat Kabe'nin önünde çalgı çalıp davuluna vuran dervişlere itiraz edilemez hale gelindi.

Sema âyinleri, çalgı ve şarkı toplantıları; insanları Allah'a yaklaştıran en iyi "Din ve Maneviyât" olarak bilindi. Evler, sokaklar, caddeler ve meydanlar, semâ ve eğlencelerle dolup taşı. İslâm aleminin merkezlerinden herhangi birisinin tamamı, sanki bir hastane haline getirildi. Üstelik bu hastanede ki hastalardan her biri birer tabib kesilip tedavi edecek hasta aramaktadır. Evet, bütün câhiller birer tabib ve mürşid kesilip insanları kurtarmaya çalışmaktadırlar!

Sen ise ey müslüman, bize muhatap olan bir kimse olarak şunu iyi bil ki çalgı ve eğlencenin kalbin alacağı şekil ve renk üzerinde pek büyük te'sirleri vardır. Ve bu te'siri sebebiyle o, kalbte nifakı yeşertmektedir. Çünkü o, insanı Kur'ân'dan, Kur'ân' okuyup anlamaktan, onun ilmini ve irfanını tahsil etmekten, Kur'ân ile amel etmekten alıkoyar. Kur'ân'dan alıkoyan bir şey ise, insanı Allah'tan uzaklaştırıyor demektir. Kur'ân ile mûsikî birbirine zıttır.

Kur'ân kalbte ilâhi ve rahmani şeyleri yeşertip geliştirir.

Çalgı ve oyun ise bunun zıddına şeytân ve nefsânî arzulara uymayı yasaklar, iffeti emreder. Şeytanın izini takîb etmeyi yasaklar, Allah'ın emirlerinin yerine getirilmesini ister. Oyun ve eğlence meclisleri ise, insanı Kur'ân'ın gösterdiği istikâmetin tersine sürükler. Nefsin arzularını, şeytanın adımlarını izletir. İnsanı her nevi kötülük ve günâha bulaştırır.

İçki ile mûsiki, adeta aynı anayı emmiş iki süt kardeş gibidir. Birbirinden pek ayrılmazlar, ikisi de aynı kötü neticeyi verir. Bu ikisi arasında böyle bir kardeşlik ve arkadaşlık bağına bağlıyanda şeytan olmuştur. Bu sebeble o, kalbte nifakı yeşerten, şeytan adına gönüllerde casusluk eden, insanın kişiliğini götüren, akli güve gibi eleyip bitiren, kalbin ve hayâlin en gizli noktalarına kadar gidip oraları ifsâd eden bir şey olmuştur. Bunun için, insanın aklına ve fitratına uymayan ne kadar kötü duygular varsa onları yeşertip geliştirir.

Bakarsınız adamın üzerinde, akim ve iffetin güzelliği, İslâm'ın izzet ve vakârı, îmânın nuru parlamaktadır. Bir müslüman olarak onun, bir Kur'ân adamı olduğu her hâlinden görülmektedir. Adetâ tek başına müslümanlığın temsilcisi ve örneği olmuştur. Fakat ne olmuşsa olmuş, adamcağız kendisini çalgı ve eğlence meclislerine kaptırmıştır. Artık akli, hayası ve iffeti azalmış, mürüvveti gitmiş, müslümanlıktan gelen o ilâhî ve Kur'ânî güzelliği de kalmamıştır. Artık o, şeytanını sevindirmiş, mü'min kardeşlerini de üzümüştür, imânı ve Kur'ânı ise, kendisinden Allah'a şikâyetçidir. Bunun için kendisine Kur'ân ile meşgul olmak, taşınması mümkün olmayan ağır bir yük gibi gelmektedir. Artık bunun için o, Kur'ân okuyana: "Çok uzattın, çok" demekte, çalgıcı ve şarkıcıya ise: "Kesme,

devam et, devam" diye bağırılmaktadır.

Önceleri, konuşmak istemiyormuşcasına bir sükûnet ve vakârı vardı. Şimdi ise, susmak bilmezcesine konuşuyor, konuşuyor. Atıp tutuyor, yalan dolan demeden habire söyleniyor. Korkunç hayallere dalıp durmadan saçmalıyor. Bakıyor, böyle konuşup durmakla olmayacak, gidip semâ meclisinde kendini salıvererek kendisini arıyor. Çağırıp bağırıyor, coştukça coşuyor, hoplayıp zıplıyor, tepiniyor, saçını, üstünü başını yoluyor, dönüyor duruyor.

Kadın erkek çok sayıdaki insanların büyük coşkuları eşliğinde, çalınan ıslıklar ve çırpılan eller arasında vecd ve istiğraka dalıp kendinden geçiyor. Aşk ve şevk ile, Semâ şarâbından dolu dolu içmiş ve kendinden geçmiş olarak yere serilip kalıyor. Kendine geldiği zaman da, kendince hükmünü veriyor ve: "İşte insanı Allah'a vâsıl eyleyen en iyi yol, en büyük ibâdet ancak bu olabilir" diyor.

Alimlerimizden bazıları bu hususta şöyle demiştir: "Semâ, çalgı ve eğlence, bütün insanlarda aynı duyguları yeşertmemiş olabilir. Bazılarında bu, şehveti ve nifakı yeşertip geliştirirken, bazılarında da, yalan ve batılda inad etmek gibi tutumları geliştirir. Bazılarında da ruûneti, yâni hezeyan ve aklî dengeyi kaybetme gibi halleri meydana getirir."

Evet, bunların hepsi doğrudur ve görülmektedir. Bazen da mûsiki, çalgı ve eğlence düşkünlüğü insanlarda sûri ve mecazi aşk şeklinde tecellî eder. Sûri ve mecazî aşka dalan ve mûsikîyi buna vesîle kılan kişiler ise, hakikatte nifakın koyusuna dalmış olurlar. Çünkü onlar, artık Kur'ânî ve Rahmani şeyleri kötü, şeytanî ve nefsânî şeyleri de iyi olarak görmeye ve göstermeye başlarlar.

Hakikatleri tersine görüp, tersine gösterirler. Şüphesiz nifakın en büyüğü de budur.

Meselenin sırrı şudur: Nifakın esâsı nedir? İçin dışa, dışın içe uymamasıdır. Mûsiki ve eğlence düşkününü ise, iki hal arasındadır. Yâ iyi durumda olmadığını itiraf eder (kendi ikrarı ile, iyiliğini kaybettiğini söyler), ya da kendisinin ve yolunun çok iyi olduğunu, Allah'ın ermiş kulları arasında yer almış bulunduğunu iddia eder. Allah'ın kerih gördüğü bir şeyle Allah'a erilemeyeceği aşikârdır. Demek ki bu iddiasında yalancıdır ve büyük bir çelişki, nifak içindedir. İçinden lehviyât ve şehvâtı isteyip dışından derviş ve ermiş geçinmek, nifak olmaz da ne olur? İşte ekser insanlarda görülen bu ve benzeri hallere nisbetle: "Şarkı ve eğlence, kalbde nifakı yeşertip geliştirir" denilmiştir.

Ayrıca: "ZikrUllâh ise, imânı ve tâatı yeşertip geliştirir" buyurmakla, zikrUllâhın ve Kur'ân tilâvetinin kalbin mânevi hayatı bakımından ne kadar önemli olduğuna dikkat çekilmiştir.

İslâm'a ve onun temel kitabı bulunan Kur'ân'a göre, değil tamamen zikrUllâh'tan yüz çevirmek, zikrUllâh'ı azaltmak bile nifaktan sayılmıştır. Nifak sahibi kimselerin, yâni münafıkların; Allah'ı az zikrettikleri, en büyük zikrUllâh olan namazı edaya üşendikleri, kıldıkları zaman da denk ve düzgün kılmadıkları bildirilmiştir.

Nifak, bir bakıma yalana dayanmaktadır. Semâ ve eğlence meclislerinde söylenenlerin, ortaya atılan iddiaların, şiir halinde ve ahenkli bir şekilde okunan şarkıların ise, yalanların en büyüklerini içerdiğini hemen herkes bilir. Zâten İslâmî ölçüye göre; çirkinini güzel, güzeli çirkin gösteren, çirkinlerin en çirkinini bir

şeyi güzel gösterip teşvik eden bir şey; yalanların ve kötülüklerin en büyüğüdür, nifağın ta kendisidir!

Nifak, karşısındaki insanlar itibariyle de bir hile ve aldatmadır. İnsanları nefsanîyet istikâmetinde coşturup eğlendirme temeline dayalı şarkı ve gazellerin de, hile ve aldatmaca olduğu meydandadır.

Nifak illetine tutulmuş bir kimsenin esas aldattığı ise, bizzat kendisidir. Çünkü o kendisini bu yollarla islâh ettiğini, kemâle ve ilâhî cemâle erdirdiğini sanmaktadır. Evet, işte münafıkların hali budur. Bunun böyle olduğunu Allah (subhanehu ve teala), bizlere haber vermiştir. Mûsikî düşkünlerinin hâli de bunun aynısıdır. Onlarda bu yolla kalblerini islâh ettiklerini, kemâle ve cemâle erdiklerini iddia ederler. Böylece kendi kendilerini aldatmış olurlar. Nefsin şehvetine sürüklenen de, aklın şüphe girdabına düşen de aldanmıştır. Hayâl âlemlerine dalıp ilâhî hakikatler konusunda saçmalayan kimselerin aldanışları ise, daha büyük bir aldanıştır. Allah'ın biz kullarına peygamberler göndermesi, kitaplar indirmesi ise, bu aldanışlara düşmememiz için ilâhî bir lütuf ve yardımdır.

Ömer bin AbdulAzîz ki Hulefâ-i Râşidînin beşincisidir. Kendisinin râşid ve mehdi olduğuna şüphe yoktur. Selef imamlarından İmam Muhammed îbni Şîrîn onun hakkında konuşurken: "Bu mesele hakkında İmam'ul-Hudâ/İslâm hidâyetinin önderi, şöyle buyurdu" derdi, işte bu zât, oğlunu okutan, eğitip yetiştiren hocaya şöyle yazmıştır:

"Onları güzel terbiye et! Senden ilk öğrenip alacakları terbiye, şarkı ve eğlenceden nefret etmeleri olmalıdır. Nitekim bunun

başlangıcı da vaktiyle şeytandan olmuş idi. Akibeti de şüphesiz Rahmân'ın gazabı olur. Çünkü bana ulaşan bilgiye göre, kendilerinin sözlerine itibar ve itimad edeceğimiz büyüklerimiz: "Çalgı ve şarkı, insanların kalblerin de nifakı yeşertip geliştirir" demişlerdir."

Raşid halîfe, İslam önderi Ömer bin AbdulAziz'in sözünden de anlaşıldığı gibi, kalbde nifakı yeşerten şey, mutlaka kalbi fesada verip manen hastalandırıyor demektir. Basiret sahibi bir kimse, mûsiki düşkünleri ile zikir ve Kur'ân ehli arasındaki farka bakarak dahî, bunun mahiyeti hakkında sıhhatli bir fikir edinebilir. Aynı zamanda böyle bir kimse, sahabe-i kiramın kalb hastalıkları ve bu hastalıkların ilâçları hakkında, ne büyük bir hazakat ve ehliyet sahibi olduklarını itiraf eyler. Şüphesiz, kullara hidayet ve inayet sâdece Allah'tan yetişecektir.

ŞEYTANÎ SEMA'IN DOKUZUNCU İSMİ

Şarkı ve eğlencenin dokuzuncu ismi: "Şeytanın Kur'ân'ı" idi. Allah (subhanehu ve teala), îlâhî kelâmını Resûlune vahy ve tâlim buyurdu, şeytanın okuma kitabı olan şiirden ise korudu. Ve bunun Resûlune layık olmadığını Kitabı'nda şöyle haber verdi:

"Allah O'na şiiri öğretmedi ve bu, zâten O'na layık değildir."³⁶

Şeytanların içecekleri, sarhoşluk veren içkilerdir. Allah (subhanehu ve teala), bu konuda şöyle buyurur:

"Ey îmân edenler! İçki, kumar ve dikili taşlar, fal okları, ancak şeytan işi pisliklerdir."³⁷

Şeytanın emri ve vesvesesiyle şeytan evliyası tarafından îmal edilen içkiler, şeytanların içeceği.

Allah'ın elçileri bulunan peygamberlerin ümmetleri, nasıl peygamberlerinin emir ve hükümlerine razı olup boyun bükenler ise, müşrikler de şeytanların elçileri bulunan kâhinlerin, falcıların, sihirbazların emir ve hükümlerine razı olup boyun bükürler. Aynı zamanda müşrikler, kâhinlerin gaybi bildiklerine, başkalarının bilmediği ve bilemeyeceği şeyleri zamanından önce haber

³⁶Yâsîn Suresi, 69. ayet

³⁷Maide Suresi, 90. ayet

verdiklerine inanırlar. Müşriklerin yanında bu kâhinler, aynen peygamberler menzilesindedirler. Durum böyle olunca, bütün kâhinlerin ve benzerlerinin, şeytanın elçileri oldukları anlaşılmıştır.

Bilinen bir husustur ki, insanlar yaratılışları îcâbı, çelişkiden kaçarlar. Kişi, hakka yönelişi nisbetinde, batıldan uzaklaşır, batıla yönelişi nisbetinde de haktan uzaklaşmış olur. Peygamberler ile kâhinlerin birbirlerinin zıddı olduğu da malûmdur. Bir kimse, insanlığının iktizâsı hem peygamberlere hem de kâhinlere teveccüh edemez. Evet, ikisi arasında bocalayanlar da bulunur. Fakat ekseriyetle insanlar, ya peygamberlerin izinde, ya da kâhinlerin, bâtılların izinde bulunur.

Şimdi bazı kimselerin kâhinlere, falcılara ve sihirbazlara îtibâr edişine bakarak diyebiliriz ki, bu kimseler, bâtıla itibarları nisbetinde peygamberlerden uzaklaşmışlardır. Evet kişi, kâhini tasdiki nisbetinde Resûl aleyhisselâmı yalanlamış, kâhine yakınlığı nisbetinde Nebimiz (sallAllahu aleyhi ve sellem)'den uzaklaşmıştır. Bunun başka türlü olması veya kişinin zan veya iddiasına bağlı bulunması mümkün değildir.

Yine kişi, şeytanın Kur'ânı denilen şarkı ve eğlenceye yakınlığı nisbetinde Kur'ân-ı Azîmüşşân'dan uzaklaşır. Şeytan ise, kendi okuma kitabı bulunan mûsikiye rağbeti artırmak için, coşturucu nağmelerle, acâib âletlerle, dünyanın en güzel ve en câzib kadınları ile, bunu süslemeye, nefisleri buna celbe çalışmaktadır. Nefisler ise buna zaten rağbette olduğundan, gittikçe toplulukları artmakta ve ilgi yayılmaktadır.

ŞEYTANÎ SEMA'IN ONUNCU ve ONBİRİNCİ İSİMLERİ

Bunlar, Savt-1 Ahmak ve Savt-1 Fâcir isimleri idi. Ona bu isimleri veren ise, dâima doğruyu ve güzeli söyleyen ve sözleri tasdik edilmiş bulunan Nebi (sallAllahu aleyhi ve sellem)'dir. Bunu bizlere intikâl ettiren ise, O'nun sünnetine ve hadîslerine hizmeti müsellemler bulunan İmâm Tirmizi'dir. O, Sünen'inde Câbir (radıyAllah anh) tarikiyle gelen şu hadîsi nakleder:

Nebi (sallAllahu aleyhi ve sellem) AbdurRahman bin Avf ile hurmalığa gitmişti. Sonra onun elinden tutarak birlikte oğlu İbrahim'in yanına gittiler. Bu sırada İbrahim'in can çekişmekte olduğunu gördüler. Nebi (sallAllahu aleyhi ve sellem) İbrahim'i kucağına aldı ve ağlamaya başladı. Durumu gören AbdurRahman: " Ağlamayı bize yasaklıyor ve kendiniz ağlıyor musunuz?" dedi. (Bunun üzerine Nebi sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"Ben ancak şu iki ahmak ve fâcir sestem nehyolundum: Bir musibet karşısında yüzü tirmalayarak, yaka yırtıp (bağırma sesi) ve şeytanın bağır(ıp çağır)ma sesleridir..."³⁸

İşte bu hadiste çalgı ve şarkı için, te'kidli bir nehiy vardır. Çünkü önce ona, "Savt-1 Ahmak" denilmiş, sonra da "Savt-1 Fâcir" denilmiştir. Sonra da **"...şeytanın bağır(ıp çağır)ma sesi"** denilerek nehiy iyice te'kid edilmiştir.

³⁸Tirmizî, Kitabü'l-Cenaiz, 3/328, hadis no: 1005. Tirmizî bu hadis hakkında: "Bu hadis hasendir" demiştir. Şeyh el-Elbani İmâm Tirmizî'ye muvafakat etmiştir

Bilindiği gibi bir defasında da Ebû Bekir bunu "Şeytan Mizmarı/Zurnası" diye isimlendirmişti. O zaman Nebimiz (sallAllahu aleyhi ve sellem)'de bunu ikrar buyurmuştu. Bununla ilgili hadîs de sahihtir. İleride buna temas edeceğiz.

Eğer bu hadisten, çalgı ve şarkının menhî olduğu alınmayacak olursa, başka yasaklardan hiç alınmaz. Çünkü burada "...nehyolundum..." buyurulmuştur. Bu ise onun haramlığını ifâde eder. Eğer: "Sen bunu yapma!" denilmiş olsaydı, haram kılma hususunda bu kadar açık olmazdı. Çünkü "sen bunu yapma" sözü, nehye şâmil olduğu gibi, başka mânâya şamil olabilir. "...nehyolundum..." sözü ise, haram kılınmış olduğunu ifâde bakımından daha ileri, daha açık bulunmaktadır.

Durum böyle olunca, ilim ve irfanda kemâle erdiğini söyleyen bir zât, nasıl olur da Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in nehyolunduğu ve "Savt-ı Ahmak", "Savt-ı Fâcir" olarak vasıflandırdığı bir şeyi caiz sayabilir?

ŞEYTANÎ SEMA'IN ONİKİNCİ İSMİ

Bu da "Savt-1 Şeytan" ismidir. Allah (subhanehu ve teala), bir âyetinde şeytana ve onun askerlerine hitapla şöyle buyurur:

"Allah ona: Defol git! dedi. Onlardan kim sana uyarsa, cezanız mükemmel bir cezadır. Onlardan gücünün yettiğini sesinle yerinden oynat, atlıların ve yayaların ile onların üzerine yaygarayı bas. Mallarda ve evlatlarda onlara ortak ol. (Haramdan kazanmaya şevket), onlara vâdet. Gerçi şeytan, aldatmadan başka bir şey va'detmez."³⁹

İbni Ebî Hatim Tefsir'inde şöyle der; Bana babam, babama el-Leys'in kâtibi Ebû Salih, ona Muâviye bin Salih, ona Ali bin Ebî Talha, ona da İbni Abbâs şöyle söylemiştir: "Bu âyette: **"Onlardan gücünün yettiğini sesinle yerinden oynat!"** buyurulması, insanları günâha çağırان herşeye şâmildir."

Bilinen bir husustur ki çalgı ve şarkı da insanları günaha çağırان şeylerdendir. Bunun için bazıları ona "savt-1 şeytan=şeytanın sesi" demiştir. Nitekim yine İbni Ebî Hâtim'in nakline göre, Mücâhid bu âyetin tefsîriyle ilgili olarak: "Şeytanın sesi: Mûsikî ve bâtil olan her şeydir" demiştir. Cerîr'in Mansûr vasıtasıyla rivayetin de ise Mücâhid: "Şeytanın sesi, çalgılardır" demiştir.

Şeytana izafe edilmesi caiz olan herşey ve her ses, günah olacak

³⁹İsrâ Suresi, 63.-64. ayet

şekilde yapılan her konuşma, haram olacak şekilde icra kılınan bütün çalgı sesleri, bu "Savt-ı Şeytan" tabirine dâhildir. Hepsine "şeytan sesi" demek caizdir. Nitekim günaha doğru atılan her adıma "şeytan ayağı", günaha doğru götüren her binite "şeytan atı" demek mümkün olduğu gibi...

Nitekim yine İbn Ebî Hâtim'in rivayetin de ve ilgili ayetin tefsiri hakkında, İbni Abbâs'm: "Allah'a isyan yolunda, atılan her adım, şeytanın adımı ve yürüyüşüdür!" dediğine muttali oluyoruz.

Yine Mücâhid: "Allah'ın Yolu'nun dışındaki yollarda yapılan kavga ve kıtaller şeytanın yürüyüşüdür" demiştir.

Katâde de: "Şeytanın, gerek insanlardan gerek cinlerden, atlıları ve yayaları vardır" demiştir.

ŞEYTANÎ SEMA'IN ONÜÇÜNCÜ İSMİ

Bu da: Şeytan düdüğü anlamına gelen "Mizmar-ı Şeytân" ismidir. Sahîhayn dediğimiz iki söz götürmez hadîs kitabında, Âişe (radıyAllah anha) vâlidemizden şöyle rivayet edilmiştir:

"Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem) benim yanıma geldi. O sırada yanımdaki iki cariye, Ensar'ın Bu'âs gününde söyledikleri şarkıları söylüyorlardı. Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem) yatağına uzandı ve yüzünü öbür tarafa çevirdi. Ebû Bekir (radıyAllahu anh) girdi, yüksek sesle beni azarladı: "Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem) huzurunda şeytan mizmarı/zurnası mı?" dedi. Allah Resulu (sallAllahu aleyhi ve sellem) ona döndü ve: "**Onları bırak.**" buyurdu. Yüzünü diğer tarafa çevirince bende o cariyelere işaret ettim, onlar da dışarı çıktılar."

İşte bu olayda, Ebu Bekir tarafından şarkı için, "Şeytan Mizmârı" sözü kullanılmış, Nebimiz (sallAllahu aleyhi ve sellem)'de onun bu tâbirine bir şey dememiştir. Cariyelere dahi bir şey dememesine gelince: Onlar henüz erginlik çağına gelmemiş iki çocuk idi. Ve kahramanlık şarkıları söylüyorlardı. Gün de bir bayram günü idi. Böylece neşe ve sevinçlerini artırmak istemişlerdi. Ortada herhangi bir kötülük ve çirkinlik yoktu. Şeytanın şimdilerde iyice genişletip yaygınlaştırdığı çalgı ve şarkılar ise böyle midir? Hiç bununla kıyâs edilebilir mi?

Zamanımızdaki şarkı ve eğlence meclislerinin durumu çok fecidir. Şeytanlar bunu o hale getirmişlerdir ki: Kendisinin

güzelliği ve sesinin güzelliği ile tam bir fitne olan kadın, ortaya çıkmakta ve içki içmeyi, zina etmeyi teşvîk eden şarkılar söylemektedir. Çalınan çalgı ve eğlence âletleri de his ve heyecanları artırmakta, el çırpımlar, ıslık çalmalar da ayrıca katkıda bulunmakta...

Bu şekil ve şartlarda icra olunan bir mûsiki ve eğlence meclisinin helâl olduğunu söyleyebilecek bir tek ilim ve irfan adamı bulunamaz! Hiç bir ilim ve iman ehli buna fetva veremez! Evet, orada bizzat içki içilmese, zina edilmese bile, söylenen şarkıların konusu bunlar olduğuna göre, kat'iyyen bunun caiz olduğu söylenemez! Böyle bir eğlence meclîsinin haram olması için, açıkça haramı teşvîk ediyor olması kâfidir. Çünkü harama yardım eden, harama vesile olan, haramı teşvik eden her şey, haramdır.

Mûsiki düşkünlerinin, kalkıp da bu "İki Cariye Hadîsi" ile delil getirmeye çalışmaları, "Efendim, Peygamberimiz'in evinde bile şarkı söylenmiştir" gibilerden laflar etmeleri, asla doğru değildir. Çünkü onlar bulûğa ermemiş çocuktular. Sonra mübarek bayram günündeki sürûru artırmak için söylenen, ahlâka uygun şarkılar, ahlâkı bozmaya ve mânevi temizliği gidermeye yönelmiş şarkıların delili olamaz! Sonra o iki câriye sâdece kahramanlık neşîdeleri okuyordu. Elllerinde ne def vardı, ne de çalgı âleti. Kendileri de asla raks etmiyorlardı. Islık çalmıyor, el çırpıyorlardı. Orada bunlardan hiç biri yoktu. Böyle bir sürûr vesilesini, kendilerinin çirkinlik ve kötülük dolu eğlencesine temel yapmak isteyen kimseler, hak ehli değil, ancak batıl ehli olabilirler.

Ne biz, ne de ilim ve îmân ehlinden herhangi bir zât; Nebimiz

(sallAllahu aleyhi ve sellem)'in evinde söylenen ve o durumda bulunan Œarkılar için, asla "bu haramdır" diye bir Œey söylemiyoruz. Bizim söylediğimiz, ilim ve imân ehlinin söyledikleri: "Asla buna benzemeyen, harama teŒvik eden, büyük fitnelere ve ahlaksızlıklara sebep olan" mûsikî ve eğlence meclislerinin, bunlara katılıp dinlemenin haram olduğudur.

Hakikati bilmekte, hakkı bâtıldan seçip gereği gibi amel etmekte, bütün kulların mutlak yardımcısı ve hidayet vericisi ise, Œphesiz sâdece ve sâdece Allah (subhanehu ve teala)'dır.

ŞEYTANÎ SEMA'IN ONDÖRDÜNCÜ İSMİ, SÜMUD'TUR

Sümud'un: Unutmak, gaflet etmek, eğlenmek, kibirlenmek, bir şey üzerine düşkünlük etmek gibi mânâları var ise de; İbni Abbâs, Ebû Ubeyde, İkrime gibi âlimlerimizin dedikleri gibi o, çalgı ve şarkı demektir. Hımyeri'lerin lügatında zâten semûd, şarkı ve eğlence demektir. İnsanı esas gayesinden alakoyan, gaflet ve uyuşukluk getiren her şeye şümulü vardır. Nitekim bir âyette şöyle buyurulmuştur:

"Şimdi siz bu sözden (yâni Kur'ân'dan) mı hayrete düşüyorsunuz? Ve gülüyorsunuz da ağlamıyorsunuz? Ve eğlenip duruyorsunuz"⁴⁰

Alimlerimizin açıkladıkları gibi, insanı gayesinden alakoyup uzaklaştıran bir şey, her zaman oyun ve eğlence olmayabilir. Aşırı derecede sevinip oyalanma gibi, aşırı üzüntü ve kederler de olabilir. Bunun için sümûdun anlamında, bazıları "eğlenen kimse" derken, bâzıları da "unutan, uyuyan kimse"den söz etmişlerdir. Bunlar ise, birbirine aykırı olan şeyler değil, birbirini tamamlayan şeylerdir.

Yâni arada bir çelişki söz konusu değildir. Kimi gafletinin şiddetinden başını kaldırmış, hakka eğilmemektedir, kimi de kibirin kuvvetinden bir türlü hak ve hakikate doğru dönememektedir. Kimi oyun ve eğlencelerle o kadar şımarmıştır

⁴⁰Necm Suresi, 59.-61. ayet

ki, baŒka hiç bir sesi duymamaktadır. Kimisi de Œiddet ve öfke gibi duyguların esîri ve kurbanı olup gitmektedir. Bütün bunların hepsinde ise, çalgı ve Œarkıların, ahlâka uygun düŒmeyen oyun ve eğlencelerin çok hissesi bulunmaktadır.

SONUÇ

Şeyhulİslam İbn Teymiyye (rahimehUllah)'ın diğer değerli talebesi İbn Kesir (rahimehUllah) tefsirinde der ki:

"Allahu Teâlâ, Resulu ve Nebisi Muhammed (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in şöyle dediğini bize haber verir:

"Ya Rabbim, gerçekten kavmim bu Kur'an'ı büsbütün terkettiler"⁴¹

Zîrâ müşrikler, Kur'an'ı dinlemiyor ve ona kulak vermiyorlardı. Allahu Teâlâ'nın şu ayetinde belirtildiği gibi:

"Ve kafirler dediler ki: Bu Kur'an'ı dinlemeyin ve onda gürültü yapın, olabilir ki galip olursunuz."⁴²

Onlara Kur'ân okunduğu zaman gürültüyü çoğaltıyor ve başka konularda konuşuyorlardı ki Kur'an'ı dinlemesinler. İşte bu da, Kur'an'ı terk etmenin, ona îmân etmeyi terk etmenin bir şeklidir. Onu tasdik etmeyi terk etmek de onu terk etmenin bir şeklidir. Onun üzerinde düşünmeyi, onu iyice anlamayı terk de, onu terk etmek şekillerinden birisidir. Onunla ameli, emirlerine sarılmayı, yasaklarından sakınmayı terk etmek de onu terk etmenin bir şeklidir.

⁴¹Furkan Suresi, 30. ayet

⁴²Fussilet Suresi, 26. ayet

Kur'an'ını bırakıp şiir, söz, şarkı, eğlence, bir kelama veya onun dışında bir kaynaktan alınmış herhangi bir yola yönelmekte onu terk etmenin şekillerinden birisidir.

Kerîm, lütufları pek bol, her şeye kadir olan, Allah Teala'dan, kendisini gazablandıracak şeylerden bizleri kurtarmasını, onu razı edecek şekilde, kitabını belleyip, hıfz etmek, onu iyice anlamayı, gece ve gündüz sevdiği ve hoşnûd olduğu şekilde gereğince amel etmeyi müyesser kılmasını isteriz. Şüphesiz O Kerîm'dir, Vehhâb'dır."⁴³

⁴³Bknz. Büyük Kur'an Tefsiri, İbn Kesir. Şeyh el-Elbani "Tahrîmu Alat'ut-Tarabi/İslam Fıkında Çalgı Aletleri" isimli kitabını İbn Kesir'in tefsirinin bu pasajıyla sonlandırmıştır.